

Lokal uddannelsesplan		2025
Ansvarlig		Christina Krogagaard Kylling og Eva Thornø Therkildsen
Version	Grundforløb 1	

Indholdsfortegnelse

Brugs- og læsevejledning	4
Begrebsafklaring	5
<i>Kompetencemål, fagmål, læringsmål, oplæringsmål</i>	5
<i>Fag, temaer og aktiviteter</i>	6
<i>Taksonomier</i>	6
Lovgrundlag og bekendtgørelser	9
<i>Elevernes arbejdstid</i>	9
<i>Prøver og eksaminer</i>	10
Nedslag i værdigrundlag, FPDG og øvrige retningslinjer	11
<i>Indledning</i>	11
<i>Værdigrundlag og Verdensmålsskole</i>	12
<i>Udvalgte pædagogiske og didaktiske principper</i>	13
1. Det 21. århundredes kompetencer:.....	13
2. Bæredygtighed:	15
3. Sproglig opmærksomhed:	15
4. Digital handlekompetence:	16
5. Simulation, velfærds- og læringsteknologi:	16
<i>Udvalgte understøttende elementer af skole- og læringsmiljø</i>	17
Understøttelse af undervisningen	18
<i>Studievejledning</i>	18
<i>Pædagogisk Ressourcecenter</i>	18
<i>Eleven i centrum - læring i øjenhøjde</i>	18
<i>Stærke sproglige, matematiske, læse- og studiekompetencer</i>	18
<i>Digital forståelse og informationskompetence</i>	19
<i>Praksisnær læring gennem simulation, cases og medieproduktion</i>	19

Brugs- og læsevejledning

Om LUP'erne på SOSU Østjylland kan man overordnet sige:

- LUP'erne på SOSU Østjylland er en **central del af skolens værdimæssige og pædagogisk/didaktiske fundament**, der dels fungerer som en fælles rettesnor og inspirationskilde for både nye og erfarne undervisere.
- LUP'erne på SOSU Østjylland giver indsigt i, hvordan vi sammen skaber den bedste undervisning for vores elever og skal dermed betragtes som både en **håndbog og et opslagsværk** for, hvordan undervisning tilrettelægges på skolen.
- LUP'erne på SOSU Østjylland fastlægger **ikke en bestemt metode, men sikrer, at undervisningen hviler på fælles værdier og en ensartet tilgang til læring, elevinddragelse og faglig udvikling**. Underviserne har dermed metodefrihed og kan tilpasse deres undervisning ud fra faglige vurderinger og erfaringer, men vi har samtidig givet håndslag på, at det sker inden for de pædagogiske og didaktiske rammer som LUP'erne beskriver. På den måde kombineres fleksibilitet med en fælles retning, der sikrer undervisning af høj kvalitet og understøtter elevernes faglige, personlige og sociale udvikling. Derfor er det vigtigt, at underviserne løbende forholder sig til og anvender LUP'erne aktivt i deres praksis.
- Undervejs i LUP'en vil der være henvisninger til centrale dokumenter, hjemmesider og andet analogt og digitalt materiale, som kan hjælpe interne og eksterne interessenter til en dybere forståelse af hvordan vi griber undervisningen an på SOSU Østjylland. Fra tid til anden vil der også være henvisninger til interne dokumenter, som kun ansatte på SOSU Østjylland vil kunne tilgå.

På SOSU Østjylland er bygget op af to dele: **en fælles del og en uddannelsesdel**.

- **Den fælles del** gælder for alle uddannelser på SOSU Østjylland og beskriver de overordnede principper og værdier, der danner fundamentet for skolens undervisning. Her samles de fælles pædagogiske og didaktiske retningslinjer, skolens vision og mission, samt centrale elementer af det Fælles Pædagogisk og Didaktisk Grundlag (FPDG). Denne del sikrer en ensartet tilgang på tværs af uddannelserne og skaber en fælles forståelse af, hvordan vi bedriver undervisning.
- **Uddannelsesdelen** beskriver de enkelte uddannelsers fag, aktiviteter, prøver, osv. Uddannelsesdelen er tilpasset den specifikke faglighed, fagstruktur og de aktiviteter, der kendetegner uddannelsen. Her beskrives, hvordan undervisningen konkret udmøntes i forhold til fagene, aktiviteterne og læringsforløbene, så det bedst understøtter elevernes læring og udvikling. Uddannelsesdelen hviler på indholdet i den fælles del, og dermed sikres en rød tråd i undervisningen på SOSU Østjylland, hvor alle uddannelser bygger på samme værdigrundlag og pædagogisk/didaktiske tilgang, samtidig med at de bevarer deres faglige særpræg og fleksibilitet.

Begræbsafklaring

Kompetencemål, fagmål, læringsmål, oplæringsmål

Målene for et undervisningsforløb hænger tæt sammen med det faglige indhold og er en formel beskrivelse af, hvad eleven skal opnå i forløbet. Disse mål danner grundlaget for planlægning af undervisningen samt for den afsluttende bedømmelse.

Målene for undervisningen formuleres konkret og handlingsorienteret, så det tydeligt fremgår, hvilke præstationer eleven skal udføre for at opnå målet. Hvis målene allerede er beskrevet i uddannelsens fagmål, kan disse anvendes direkte. Da mål fra bekendtgørelser og uddannelsesordninger ikke altid er særligt handlingsorienterede, kan det dog være nødvendigt at omskrive dem til mere klart forståelige og detaljerede læringsmål.

Som underviser vil du støde på følgende typer mål i uddannelsen:

- **Kompetencemål** beskriver de overordnede færdigheder og viden, som eleverne skal opnå i løbet af hele deres uddannelse og ved uddannelsens afsluttende prøver. Disse mål er ofte brede og fokuserer på at udvikle elevernes evne til at anvende deres viden og færdigheder i forskellige sammenhænge. Kompetencemålene er fastsatte og findes i bekendtgørelsen for uddannelsen.
- **Fagmål** relaterer sig direkte til de enkelte fag, som findes på uddannelsen. De beskriver, hvad eleverne skal lære inden for et bestemt fagområde. Fagmålene er ofte detaljerede og kan omfatte specifikke emner, færdigheder og viden, som eleverne skal tilegne sig. Fagmålene er fastsatte og findes i uddannelsesordningen fra Fællesudvalget for Erhvervsrettede Velfærdsuddannelser (FEVU).
- **Læringsmål** er en konkretisering af fagmålene, der beskriver, hvad eleverne skal kunne efter en undervisningsperiode. Læringsmålene er lavet af undervisere og findes her i LUP'en. Der er altså tale om omskrevne mål fra bekendtgørelser og uddannelsesordninger, som gør dem mere konkrete og handlingsorienterede. Det er underviserens opgave at fastlægge læringsmålene, som ofte kan være tværfaglige og dække dele af flere fagmål. Skolens masterplan på ITS Learning indeholder de relevante læringsmål.
- **Oplæringsmål** vedrører den praktiske del af uddannelsen og sikrer, at eleven opnår de nødvendige færdigheder i løbet af oplæringsperioden. Det er oplæringsvejlederen og den oplæringsansvarlige, der sørger for, at oplæringsmålene opnås. Målenes sværhedsgrad og krav til elevens selvstændighed øges løbende gennem uddannelsen. Oplæringsmålene ligger tæt op ad kompetencemålene og findes i uddannelsesordningen for den enkelte uddannelse.

Der er løbende fokus på formativ feedback i forbindelse med kompetencemål, fagmål og læringsmål, samt i forbindelse med lektier, opgaver, afleveringer og i den daglige undervisning. Formativ feedback hjælper eleverne med at forstå deres progression, og hvad de skal arbejde med for at opnå målene.

Fag, temaer og aktiviteter

I uddannelsesdelen af LUP'en vil man støde på forskellige fag, temaer og aktiviteter, og grundlæggende kan man sige, at alt hvad eleverne foretager sig på skolen skal være beskrevet her - uagtet om det drejer sig om et eksaminationsfag eller ej, en tværfaglig tematik, en aktivitet i løbet af en skoleperiode eller noget helt andet. Det drejer sig om:

- **Uddannelsesspecifikke fag**, som er centrale for udviklingen af elevernes erhvervsfaglige kompetencer.
- **Grundfag**, som fx dansk, engelsk og naturfag er almene og grundlæggende i forhold til uddannelsens faglige kompetencer.
- **Valgfag**, som bidrager til udvikling af elevernes faglige og personlige kompetencer. Valgfag forkortes VAF og emnerne for disse valgfag besluttet af skolen.
- **Valgfrit uddannelsesspecifikt fag**, bidrager til udviklingen af elevernes faglige og personlige kompetencer. Disse forkortes VUF, og mål og emner for disse er beskrevet i uddannelsesordningen for den enkelte uddannelse.
- **Temaer**, vil som oftest være tværfaglige og vil fremgå af nogle uddannelsers beskrivelser. Et tema kan fx dække over et emne som dels er væsentligt for den enkelte elev at få indsigt i og som samtidig vil rumme potentiale for at inkludere flere fag.
- **Aktiviteter**, kan fx være en samling, en studietur eller noget andet, som ikke direkte er en del af uddannelsen, men som dog har potentiale til fx at understøtte elevens almene dannelse.

Taksonomier

Målene i LUP'en er beskrevet ud fra det taksonomiske niveau i de 4 *præsentationsstandarder** der anvendes til at inddele læring i niveauer, og som afspejler i hvilken rækkefølge vi tilegner os læring, og hvad eleven skal kunne før vedkommende kan gå videre til næste læringsniveau.

- **1. begynder niveau**
- **2. rutineret niveau**
- **3. avanceret niveau**
- **4. ekspert niveau** (ekstraniveau, som ligger ud over uddannelsens obligatoriske mål)

Beskrevet i Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser:

- **Præstation*; at gøre noget, at handle, og omfatter at kunne udføre praktiske opgaver, eller at kunne gengive og forklare teori.
- **Standard*; er i forhold til hvilket niveau handlingen ligger på, og dermed hvor kompleks den er.

Målene i erhvervsuddannelserne skal være handlingsorienterede, og kompleksiteten er beskrevet med et verbum med udgangspunkt i præstationsstandardens niveau.

Kompleksitet omfatter 3 elementer:

- Kompleksiteten i selve arbejdsfunktionen eller opgaven.
- Kompleksiteten i situationen, hvori arbejdsfunktionen eller opgaven skal udføres. Det i forhold til forudsigelighed og samarbejde.
- Grad af ansvarlighed og selvstændighed.

Præstationsstandart	Verbum		Arbejdsfunktion / opgave		Situation	Grad af ansvar og selvstændighed
Begynder	Deltage i Genkende Gengive	Betjene Genfortælle medvirke	Grundlæggende Enkle Almindeligt forekommende basale	Selve aktiviteten (arbejdsfunktionen eller opgave)	I kendte situationer I overskuelige situationer I almindelige situationer	Under vejledning Selvstændighed grundlæggelse Efter instruktion
Rutineret	Planlægge Gennemføre Fremstille Tilegne sig viden Varetage Betjene Indgå	Tilpasse Justere Udvælge Sætte sig ind i Sammenligne assistere	Almindelige Kendte Sædvanlige Et sortiment af Daglige Standard traditionelle	Selve aktiviteten /arbejdsfunktion eller opgave)	Kendt situation Alene og i samarbejde med andre fleksibilitet	Selvstændigt Omstillingsevne Sikkerhedsmæssigt korrekt Ud fra beskrivelser / anvisninger
Avanceret	Vurdere Planlægge Igangsætte Vise initiativ Formulere Begrunde	Vejlede Optimere Koordinere Kombinere Tilpasse	Avancerede Sammensatte Komplicerede komplekse	Selve aktiviteten /arbejdsfunktion eller opgave)	Ikke - rutine - situationer Ukendte nye	Kreativitet Selvstændigt ansvar Kvalitetssans Initiativ

Ekspert	Argumentere Evaluere Vurdere Reflektere Udvikle	Implementere nyt Projektere Perspektivere Udvikle nye metoder	Specialiserede Alle former for Ekstraordinære kreative	Selve aktiviteten /arbejdsfunktion eller opgave)	Komplekse Opståede (nye) problemer Ny kontekst Alle relevante sammenhænge Hele processer fra planlægning over udførelse til evaluering og kommunikation Under stort arbejdspres	Innovativ Målrettet Med overblik Kvalitetssikring Selvstændigt ansvar
----------------	---	--	---	--	---	---

Kilde: Taksonomivejledning - at beskrive må efter præstationsstandarder i erhvervsuddannelserne.

<https://emu.dk/sites/default/files/2021-05/Taksonomivejledning.pdf>

Lovgrundlag og bekendtgørelser

Fællesudvalget for erhvervsrettede velfærdsuddannelser (FEVU) har det faglige ansvar for udvikling af uddannelserne, så de matcher arbejdsmarkedets behov. De fastsætter uddannelsesordninger, bestemmer varighed, struktur og kompetencemål for social- og sundhedsuddannelserne.

Børne- og Undervisningsministeriet har ansvaret for grundskolen, dagtilbud, ungdomsuddannelser, erhvervsuddannelser og visse typer voksenuddannelser m.m.

Alle bekendtgørelser kan findes på [Om FEVU](#) og uddannelsesordninger på [Hent Data](#) under børne- og undervisningsministeriet ved blot at skrive uddannelsens navn.

Elevernes arbejdstid

- § 19: Skolen skal gennemføre lærerstyret undervisning i grundforløbet med et gennemsnitligt minimumstimetal på 26 klokketimer pr. uge for den enkelte elev og lærling. Denne undervisning tillagt elevernes og lærlingenes selvstændige opgaveløsning, hjemmearbejde og forberedelse m.v., gennemføres som fuldtidsundervisning, jf. § 69, stk. 3.
 - o Stk. 2. Ved lærerstyret undervisning forstås undervisning:
 - 1) som er skemalagt,
 - 2) som er tilrettelagt af læreren,
 - 3) som er obligatorisk for eleven og lærlingen,
 - 4) hvor læreren umiddelbart er fysisk eller digitalt tilgængelig, og
 - 5) hvor læreren er aktiv opsøgende i forhold til elevernes og lærlingenes læring.
 - o Stk. 3. Den faktisk afholdte lærerstyrede undervisning skal løbende være registreret således, at registreringen er tilgængelig i det studieadministrative system, som skolen anvender.
- § 20. Skolen skal tilrettelægge undervisningen i grundforløbet således, at den samlede undervisningstid omfatter motion og bevægelse i gennemsnitligt 45 minutter pr. undervisningsdag.
 - o Stk. 2. Skolen kan yderligere tilbyde eleverne og lærlingene aktive pauser eller motionstilbud i forlængelse af skoledagen.

Kilde: [Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser](#)

For fuldtidsundervisningen på hovedforløbene gælder det, at: "Det skal sikres, at elever på skoleophold i hovedforløbet modtager lærerstyret undervisning 37 timer ugentligt svarende til den elevløn, som eleven modtager. Da eleven/lærlingen er ansat og lønnes af en virksomhed, skal det være skolens ansvar at kunne redegøre for, at eleven har modtaget fuldtidsundervisning på konkret foranledning fra en virksomhed."

Kilde: [eud-udspil---erhvervsuddannelser-med-høj-kvalitet-for-virksomheder-og-elever.pdf](#)

Prøver og eksaminer

På SOSU Østjylland afvikles prøver og eksamener i overensstemmelse med gældende bekendtgørelser og retningslinjer. Vi sikrer, at prøverne afspejler de pædagogiske og didaktiske principper, der danner grundlag for undervisningen, og at de understøtter elevernes faglige progression.

Ved slutningen af en skoleperiode afgiver fagets underviser en vurdering af elevens standpunkt, som kan udmønte sig i en delkarakter. Når et fag afsluttes, gives der en standpunktsbedømmelse.

- For grundfag afholdes en grundfagsprøve ved fagets afslutning.
- For uddannelsesspecifikke fag, gives en standpunktsbedømmelse eller afholdes en afsluttende prøve.
- Hele uddannelsesforløbet afsluttes med en afsluttende prøve.

De generelle prøvebestemmelser samt specifikke bestemmelser for uddannelser og fag kan findes i eksamenshåndbogen på skolens hjemmeside, www.sosuoj.dk. Bedømmelsen kan enten være **bestået/ikke bestået** eller afgives som en karakter efter **7-trinsskalaen**. For en detaljeret beskrivelse af eksamensformer, procedurer og praktiske forhold henvises til skolens eksamenshåndbog, hvor al relevant information er samlet. Her kan undervisere, censorer, elever og andre interesserede finde konkrete retningslinjer for afvikling af eksamener, vurderingskriterier og andre væsentlige forhold i forbindelse med prøver og eksamen.

Nedslag i værdigrundlag, FPDG og øvrige retningslinjer

Indledning

I dette afsnit kan man læse om udvalgte elementer af de værdier, vi bygger skole på, om udvalgte elementer af den pædagogik og didaktik, vi indarbejder i undervisningen, samt øvrige udvalgte og betydningsfulde retningslinjer for elevernes skolegang. Vi prioriterer tiltag, der gør en forskel for eleverne - både fagligt, personligt og socialt. De prioriterede tiltag er en naturlig del af vores praksis og erstattes løbende af nye initiativer, der styrker undervisningen og elevens vej mod deres videre karriere. Der er altid fokus på at sikre, at eleverne bliver så dygtige som muligt og udvikler sig fagligt, personligt og socialt i et læringsmiljø, der understøtter deres potentiale og forbereder dem til en fremtid i sundheds- og omsorgssektoren. Det betyder, at nedslagene og de udvalgte elementer er indarbejdet i beskrivelsen af skoleperioder, temaer, fag og aktiviteter. Desuden vil man i beskrivelsen eller gennem iagttagelse af undervisningen, kunne få øje på:

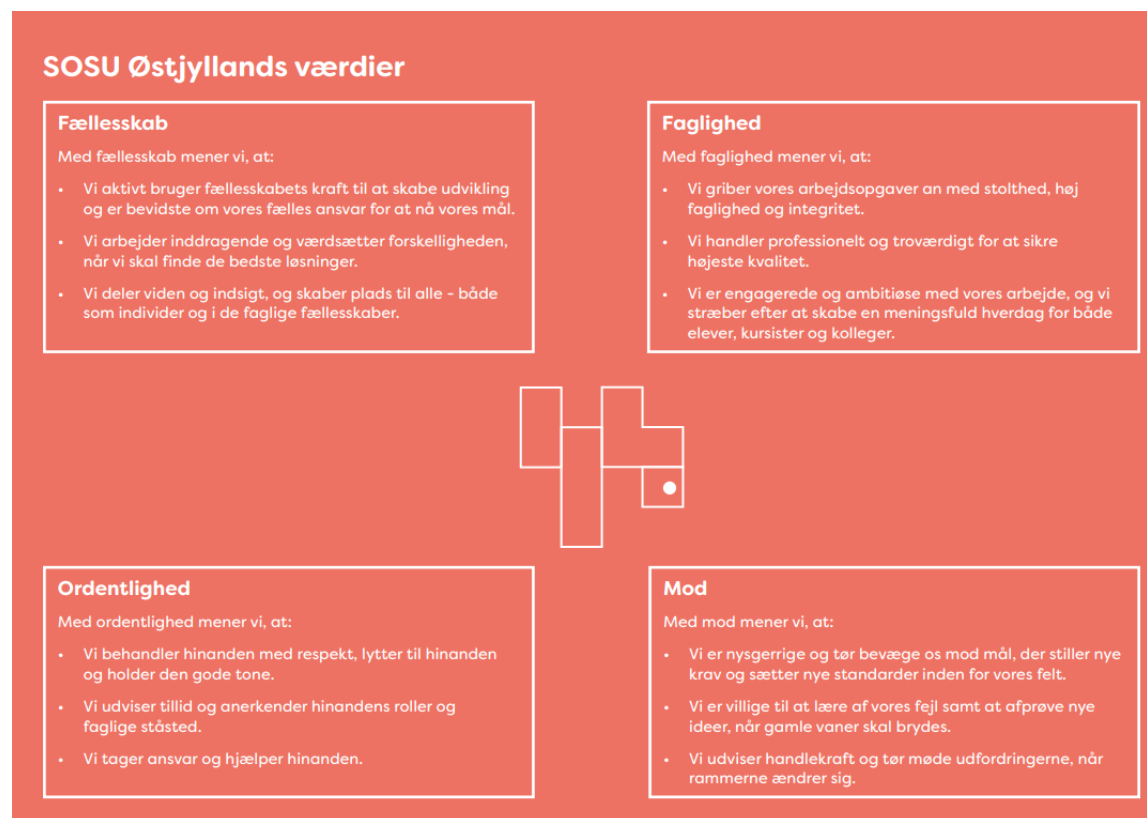
- At underviseren er klasseleder i klasserummet.
- At underviserne på SOSU Østjylland tilrettelægger undervisningen med udgangspunkt i en kreativ og dynamisk tilgang, der engagerer og motiverer vores elever.
- At underviserne på SOSU Østjylland bestræber sig på at bruge vores faglokaler mest muligt for at skabe en autentisk og praksisnær læringsoplevelse, hvor teori og praksis smelter sammen.
- At underviserne bestræber sig på at inddrage materialer og teknologier i undervisningen, når det er relevant, for at sikre en kreativ og eksperimenterende ramme, hvor eleverne kan arbejde hands on med teknologier og løsninger, der udfordrer og udvikler deres faglige kompetencer og innovative evner.
- At underviserne på SOSU Østjylland prioriterer helhedsorienteret og praksisnær undervisning, der sikrer en klar kobling mellem uddannelsens indhold og elevernes kommende arbejdsliv.
- At varierende undervisning inddrages i det daglige arbejde for at styrke trivsel og læringsevnen hos eleverne, samt for at tilgodese forskellige læringsstile.
- At feedback og feedforward er integrerede elementer af undervisningen - både i forholdet mellem underviser og elev, men også fra elev til elev. Desuden arbejder vi aktivt med at synliggøre hvornår der er tale om feedback og feedforward.

Underviserne på SOSU Østjylland har stor autonomi til at vælge de metoder og tilgange, der bedst matcher elevernes behov og læringsmål. Samtidig arbejder vi konstant ud fra SOSU Østjyllands værdigrundlag og det Fælles Pædagogisk Didaktiske Grundlag (FPDG) samt de beslutninger, vi i fællesskab har truffet vedrørende undervisningen. Det betyder, at elever på SOSU Østjylland kan forvente at møde ovenstående tilgang til undervisningen jævnlige i løbet af deres uddannelse. Desuden vil de jævnlige møde de værdier og

pædagogisk/didaktiske principper, der bliver beskrevet herefter, samt elementer som er en del af SOSU Østjylland, men som ikke direkte er en del af skemaet og undervisningen.

Værdigrundlag og Verdensmålsskole

På SOSU Østjylland har vi **fire grundlæggende værdier** (jf. [Værdigrundlaget](#)), som vi altid forholder os til i dagligdagen og undervisningen. For os er de fire værdier lige vigtige, og alt det vi laver med eleverne i dagligdagen og undervisningen, vil altid kunne føres tilbage til værdigrundlaget.

SOSU Østjylland er UNESCO Verdensmålsskole og dermed har vi forpligtet os til at arbejde for den bæredygtige dagsorden og have et *whole school approach*¹. Her på skolen er udvalgt fire verdensmål, som er særlig relevante for os:

- [Sundhed og trivsel](#)
- [Kvalitetsuddannelser](#)
- [Ansvarligt forbrug og produktion](#)
- [Partnerskaber for handling](#)

Vi ser det bl.a. som vores opgave, at danne og uddanne vores elever til at kunne handle bæredygtigt. Og netop derfor er arbejdet med bæredygtighed i fagene en vej til at sikre, at eleverne opnår de nødvendige kompetencer for at kunne handle bæredygtigt. Det sker bl.a. gennem fokus på trivsel og sundhed, livslang læring og sker i samarbejde med de partnerskaber, vi indgår i.

Udvalgte pædagogiske og didaktiske principper

De nedenstående fem pædagogiske og didaktiske principper, indtænkes i alle fag og skaber en spændende, nærværende og praksisorienteret undervisning. Målet er, at eleverne opnår egenskaber og kompetencer, der vil være brugbare - ikke blot i den tid, eleverne er tilknyttet skolen, men også i deres efterfølgende praksis. SOSU Østjylland anerkender, at dette afhænger af elevernes individuelle personlige og faglige udgangspunkt, samt den enkeltes læringsparathed. Det vil desuden variere i hvor høj grad de enkelte pædagogiske og didaktiske principper bliver integreret i de enkelte fag, da vi anerkender, at der er forskel på fag, hold og undervisere.

1. Det 21. århundredes kompetencer:

På SOSU Østjylland har vi taget et bevidst valg om at betragte [det 21. århundredes kompetencer](#) som en didaktisk metode, der kan bringes i spil i dagligdagen og undervisningslokalet. Det betyder, at vi arbejder procesorienteret mod at skabe læringsrum, der kan styrke elevernes kompetencer inden for:

- [Kollaboration](#)
- [Feedback og Dialog](#)

¹ "A Whole School Approach" er en helhedsorienteret tilgang til at fremme bæredygtig udvikling og globalt medborgerskab. Det betyder, at man udover at beskæftige sig med faglige tematikker i undervisningen skal tænke bæredygtighed og globalt medborgerskab ind i skolens samlede praksis. Det kan kræve en forandring af skolens nuværende praksis og derfor er det vigtigt, at alle skolens aktører (administration, teknisk personale, elever, forældre, lærere og ledelse) er involverede i processen mod at blive en UNESCO Verdensmålsskole. (Link: [UNESCO Verdensmålsskoler - UNESCO ASP](#))

- Videnskonsstruktion
- Kommunikation
- Teknologi
- Problemløsning og Innovation

Disse kompetencer er ikke isolerede slutmål, men en naturlig del af den måde, hvorpå eleverne tilegner sig, arbejder med, og bliver fortrolige med det faglige stof og knytter det an til deres egen personlige og professionelle udvikling. Gennem arbejdet med det 21. århundredes kompetencer udvikler eleverne ikke kun deres faglige viden, men også de egenskaber,

der gør dem robuste og handlekraftige i deres fremtidige arbejde. Samtidig styrkes deres personlige udvikling, så de bliver reflekterede, empatiske og ansvarlige fagpersoner, der kan navigere i en kompleks og foranderlig omsorgssektor.

2. Bæredygtighed:

På SOSU Østjylland er bæredygtighed et væsentligt element i dagligdag og undervisning, hvor fokus rettes mod at didaktisere den nødvendig *viden, færdigheder og holdninger*, som muliggør, at eleverne bliver i stand til at *handle bæredygtigt*.

Overordnet kan man sige, at bæredygtighed på SOSU Østjylland handler om at ændre/skabe/forstærke mindset, så det ikke kun omhandler *omsorg og sundhed for nulevende*, men også omhandler *omsorg og sundhed for fremtidige liv*. Trods den dystre baggrund, der nødvendiggør ændringer i vores handlinger, er det vigtigt at undervisning i bæredygtighed må og skal ske via *håbets og handlingernes pædagogik*.²

Undervisningen skal således sikre, at eleverne gennem aktiviteter alene eller sammen undersøger og finder bæredygtige løsninger på forskellige problemstillinger. Bæredygtige løsninger indeholder både en miljømæssig, social og økonomisk dimension, og det er vigtigt at eleverne oplever at være en del af løsningen frem for en del af problemet.

3. Sproglig opmærksomhed:

På SOSU Østjylland har vi fokus på sproglig opmærksomhed i undervisningen, gennem bl.a.:

- Opmærksomhed på fagsprog og ord der bruges i sammenhæng med fagsproget.
- Faglige begreber og deres betydning.

Sproglige opmærksomhed indbefatter både det mundtlige og skriftlige sprog som bruges i tekster, opgaver, PowerPoints, oplæg, simulationer, cases, eksamensopgaver osv., og beskriver en processuel opmærksomhed hvor underviseren har fokus at bygge bro mellem elevernes hverdagsprog og det faglige sprog (fagets sprog), de har brug for at lære. Gennem sproglig opmærksomhed og ved at anvende metoder og værktøjer som f.eks. stilladsering, før-under-efter-strategier både ved faglig læsning og faglig lytning, giver underviseren eleverne redskaber, som gør dem i stand til at bevæge sig fra deres hverdagsprog til et præcist og nuanceret fagsprog.

² (jf. Andy Højholdt og Thomas Ravn-Pedersen som sammenfatter den helt generelle tilgang til bæredygtighedsundervisning, nemlig at eleverne skal forstå, reflektere og handle aktivt).

Redskaberne som underviserne har fokus på i undervisningen, og som hjælper eleverne med bedre at kunne forstå fagtekster - genfortælle teksten - svare på spørgsmål - og anvende fagsproget aktivt er bl.a.:

- Læsestrategier
- Lyttestrategi
- Skrivestrategi
- Notatteknik
- Fra hverdagsprog til fagsprog
- Læseguides vha. AI

4. Digital handlekompetence:

På SOSU Østjylland, arbejder vi aktivt med digital handlekompetence. Digital handlekompetence handler om at give eleverne kompetencen til at vurdere og tage stilling til, hvornår og hvordan digitale teknologier kan og bør anvendes. Gennem undervisning og praktisk træning med fx kunstig intelligens, velfærds- og læringsteknologier og andre digitale teknologier og platforme får eleverne mulighed for at udvikle deres teknologiforståelse. Denne tilgang sikrer, at eleverne ikke blot lærer at anvende eksisterende teknologier, men også bliver i stand til at forholde sig kritisk og træffe velovervejede beslutninger om både kendte og fremtidige digitale løsninger. Vores formål er at ruste dem til en verden, hvor teknologier konstant udvikler sig, og hvor digital handlekompetence bliver en central del af deres evne til at navigere i det digitale landskab.

I den forbindelse arbejder vi også aktivt med at lære eleverne at bruge teknologier bevidst og nedbringe risikoen for distraktion fra mobiltelefoner og andre skærme i skoletiden som en del af vores retningslinjer for skærmb brug i undervisningen. [Læs retningslinjerne her i underviserhåndbogen.](#)

5. Simulation, velfærds- og læringsteknologi:

På SOSU Østjylland arbejder vi målrettet med simulation, velfærds- og læringsteknologier som elementer i undervisningen.

- Simulation anvendes som en pædagogisk metode, der skaber praksisnære læringsmiljøer, hvor eleverne kan træne færdigheder og koble teoretisk viden til praksis. Gennem simulation får eleverne mulighed for at øve sig i realistiske, men trygge omgivelser, hvor de kan reflektere over både handling og teori gennem briefing, scenarier og debriefing. Undervisningen differentieres og understøtter elevernes motivation og læring gennem meningsfuldt engagement.
- Velfærds- og læringsteknologier integreres som en naturlig del af undervisningen med fokus på at styrke elevernes forståelse for, hvordan teknologi kan forbedre borgernes livskvalitet og medarbejdernes arbejdsmiljø. I

undervisningen kobles faglige, etiske og sociale overvejelser, så eleverne rustes til at anvende teknologi i praksis med respekt for både borgere og fagets værdier.

Udvalgte understøttende elementer af skole- og læringsmiljø

På SOSU Østjylland arbejdes der aktivt med at skabe fællesskabende initiativer og aktiviteter for vores elever - både i og udenfor skoletid. At indgå i sociale fællesskaber kan for vores elever være med til at;

- Ruste vores elever til at indgå i et kommende arbejdsfællesskab.
- Understøtte elevernes trivsel på skolen og hermed også understøtte et godt klasse miljø og dermed færre konflikter og bedre læring.
- Bidrage til øget gennemførelse.
- Skabe positive fortællinger om vores skole og dermed gøre den attraktiv for kommende elever.

Når vi, igennem sociale fællesskaber, arbejder med trivsel er det både fysisk, psykisk og faglig trivsel der er tale om. Derfor er vores tilbud målrettet eleverne også forskelligartet, så vores tilbud matcher vores diverse elevsammensætning. Af trivselsfremmende initiativer kan blandt andet nævnes;

- Fællesskab i fokus: *fredagssamlinger, fællessang, årsfest & fredagscafeer.*
- Fritidsaktiviteter efter skoletid: *Cykeltræning, fodboldtræning, danseundervisning, madlavningsforløb* mm.
- Årlige tilbagevendende begivenheder: *julebanko, årsfest, fastelavnsfest* m.fl.

I arbejdet med at skabe sociale fællesskaber, har vi høj grad af elevinvolvering, og har derfor også etablerede elevdrevne udvalg som **Aktivitetsudvalget** (arrangerer sociale arrangementer), **Verdensmålsrådet** (bidrager i SOSU Østjyllands arbejde med bæredygtig udvikling) og **Elevråd** (Arbejder med trivsel og skolemiljø). Hensigten med disse udvalg at inddrage elevernes stemme og perspektiver, så de får medbestemmelse på initiativer og beslutninger på vores skole.

Understøttelse af undervisningen

Studievejledning

Vejledningens formål er at understøtte og styrke elevens trivsel ved at finde konstruktive løsninger der kan medvirke til gennemførelse af elevens ønske om uddannelse.

- Vejledningen arbejder tæt sammen med skolens undervisere, studiestøtten og andre interne og eksterne samarbejdspartnere, om at understøtte elevernes ønske om at gennemføre uddannelse på SOSU Østjylland.
- Vejlederne stiller sig til rådighed for skolens elever, der i det daglige har mulighed for at opsøge vejledningen om stort og småt, i forhold til uddannelserne og livet på skolen
- Hvert hold har en vejleder tilknyttet.
- Der er undervejs et tæt samarbejde mellem underviserne på holdene og den tilknyttede vejleder. Ved bekymring for elevens uddannelsesforløb, f.eks. gennemførelse og/eller trivsel, sættes en række samtaler i gang, som underviser og vejleder samarbejder om. Formålet er at afdække problemstillinger og finde konstruktive løsninger.
- Der er desuden også et tæt samarbejde mellem vejledningen og arbejdsgivere om at understøtte elevens gennemførelse og der afholdes ved behov samtaler hvor elev, arbejdsgiver og vejleder deltager. Også her arbejdes der på at styrke elevens trivsel og formålet er tilsvarende at finde konstruktive løsninger.
- Vejledningen fungerer også, i samarbejde med andre, som bindeled til skolens øvrige støttefunktioner.
- Vejledningen svarer, ved henvendelse, på spørgsmål vedr. uddannelse på SOSU Østjylland bl.a. gennem vejledertelefonen.

Pædagogisk Ressourcecenter

I Pædagogisk Ressourcecenter understøtter vi elevernes mulighed for at få og gennemføre deres uddannelse. Det betyder, at afsættet for arbejdet med eleverne hviler på følgende fokuspunkter:

Eleven i centrum - læring i øjenhøjde

Pædagogisk Ressourcecenter er en central del af skolens læringsmiljø, hvor den enkelte elev bliver mødt i øjenhøjde. Vi bidrager til at skabe en tryk og anerkendende atmosfære, så alle føler sig set og forstået uanset baggrund eller udfordringer. Vi arbejder for at give alle elever lige deltagelsesmuligheder, så de bliver så dygtige som muligt, og så de føler sig som en del af fællesskabet. Vi tager udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger og understøtter elevernes mulighed for at få det bedste mulige udbytte af den daglige undervisning. Vi stiller os til rådighed som ressource for alle aktører i elevens uddannelse med en bred palette af understøttende tilbud.

Stærke sproglige, matematiske, læse- og studiekompetencer

Pædagogisk Ressourcecenter hjælper eleverne med at udvikle studie- og læsekompetencer - fra læseforståelse og analytisk kompetence til refleksionsevne, notattekning, struktur og planlægning. Vi tilbyder målrettet sproglig støtte og støtte til matematisk

forståelse. Gennem inspirerende aktiviteter og introduktion til nye og spændende materialer vækker vi elevernes glæde ved at læse og lære nyt. Vi støtter eleverne i at have relevante læse- og skriveteknologier tilgængelige i den daglige undervisning og som redskaber gennem hele livet.

Digital forståelse og informationskompetence

Pædagogisk Ressourcecenter klæder eleverne på til en stadig mere digital verden. Vi styrker deres teknologiforståelse ved at introducere dem til moderne digitale værktøjer og læringsteknologier, så de bliver fortrolige med at anvende og vurdere teknologi i uddannelse og praksis. Samtidig understøtter vi, at eleverne udvikler informationskompetence - evnen til at søge, vurdere og anvende information kritisk og etisk. Eleverne støttes i at udvikle digital dømmekraft, så de kan navigere sikkert i information online og tilpasse sig nye teknologier i fremtidens arbejdsmarked og samfund.

Praksisnær læring gennem simulation, cases og medieproduktion

I samarbejde med undervisere, understøtter Pædagogisk Ressourcecenter broen mellem teori og praksis. Vi leverer teknologi og støtter op om simulation og cases, der gør undervisningen levende og relevant og øger elevernes mulighed for dybere faglig forståelse. I trygge, kontrollerede rammer kan de træne situationer fra arbejdslivet - hvad enten det er via rollespil, virtuelle simulatorer eller case-baserede øvelser - og dermed omsætte viden til handling.

Vi understøtter desuden elevernes produktionskompetence, så de finder flere veje til at udtrykke sig, kommunikere og formidle i lyd, billeder og tekst gennem medieprodukter og dermed deltage i kollaborativ vidensopbygning.

Formål og beskrivelse af uddannelsen

Den lokale undervisningsplan (LUP) beskriver uddannelsesmulighederne på SOSU Østjylland for hovedområdet ”Omsorg, sundhed og pædagogik”.

Fagretningen ”at arbejde med mennesker” skal introducere til hovedområdet ”Omsorg, sundhed og pædagogik”, og formålet er, at eleverne på grundforløbets 1. del bliver afklarede i deres uddannelsesvalg, således at de kan træffe et realistisk uddannelsesvalg, og at de bliver forberedt til grundforløbets 2. del. Uddannelsesmålene for grundforløbets 1. del er fælles for alle hovedområder.

Varigheden er 20 uger. Eleven deltager i minimum 26 timers lærerstyret undervisning i gennemsnit pr.

uge. Dertil kommer yderligere 10-12 timers forberedelse og fordybelse, således at den samlede uddannelsestid pr. uge svarer til ca. 37 timer

Grundforløbets 1. del tilrettelægges, så eleverne udvikler almene og generelle erhvervsfaglige kompetencer, men samtidig får eleverne kendskab til det pædagogiske område, SOSU-området og det tandfaglige område, de introduceres til praktik- og beskæftigelsesmulighederne, inden de efter 20 uger skal vælge grundforløbets 2. del med retning mod pædagogisk assistent eller social og sundhedshjælper og social og sundhedsassistent, tandklinikassistent eller en anden konkret erhvervsuddannelse fra et andet hovedområde.

[Erhvervsuddannelsesloven](#) LBK nr 961 af 16/08/2024 (fælles del)

[Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser](#) BEK nr 953 af 22/06/2023 (Fælles del)

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne](#) BEK nr 555 af 27/04/2022

[Erhvervsrettet eksamensbekendtgørelse](#) BEK nr 41 af 16/01/2014 (fælles del)

[Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse](#) BEK nr 262 af 20/03/2007 (Fælles del)

Undervisningens mål er, at eleven eller lærlingen på grundlæggende niveau kan:

Erhvervsfag	Emne	Fagmål
Erhvervsfag 1	Erhvervsintroduktion	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alene og i samarbejde med andre udføre simple erhvervsfaglige arbejdsopgaver under instruktion. 2. Handle ergonomisk, sikkerheds- og arbejdsmiljømæssigt korrekt ved løsningen af simple erhvervsfaglige opgaver. 3. Udføre simple erhvervsfaglige opgaver med relation til miljø, bæredygtighed, og den grønne omstilling. 4. Vælge og begrunde valg af fagretning i egen uddannelsesplan. 5. Gengive en erhvervsuddannelses opbygning og struktur herunder vekselvirkningen mellem skole- og virksomhedsophold.
Erhvervsfag 2	Arbejdspladskultur	<ol style="list-style-type: none"> 1. Gengive eksempler på arbejdspladskulturer inden for fagretningens professioner, herunder egne muligheder for at bidrage til en produktiv og inkluderende arbejdsplads. 2. På baggrund af erhvervsrettede cases, gengive faktorer, der spiller ind på samarbejde i en arbejdsproces. 3. Deltage i dialog om arbejdspsykologiske emner herunder, sexisme, krænkende handlinger, seksuel diskrimination, racisme og forskelsbehandling, og tage aktivt stilling til, hvad et godt psykisk arbejdsmiljø er og den enkeltes rettigheder og pligter i forbindelse hermed. 4. Gengive roller og beslutningsprocesser i samarbejdet om en erhvervs-specifik opgave. 5. Gengive enkle og overskuelige eksempler på hensigtsmæssigt samspil mellem den enkelte medarbejder og virksomheden.

	Lærepladssøgning	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beskrive forskellige typer af virksomheder, lærepladsmuligheder, uddannelsesmuligheder og mulige aftaleformer ift. endelig valg af uddannelse. 2. Beskrive egne faglige og personlige kompetencer, samt interesse for valgte branche/uddannelse. 3. Lægge en målrettet plan for lærepladssøgning ift. kendskab til virksomheder og deres værdier, inden for den valgte fagretning. 4. Anvende forskellige metoder og værktøjer til at dokumentere og formidle sine kompetencer ved ansøgninger og mundtlige samtaler. 5. Opbygge og anvende nye og eksisterende analoge og digitale sociale netværk i sin lærepladssøgning. 6. Evaluere egen lærepladssøgning i forhold til uddannelsesønsker, egne kompetencer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet. 7. Anvende Lærepladsen.dk samt andre digitale ressourcer, værktøjer, platforme til lærepladssøgning og håndtering af tilhørende dokumenter.
	Samfund og sundhed	<ol style="list-style-type: none"> 1. Beskrive aktuelle samfundsmæssige forhold og problemstillinger indenfor elevens eller lærlingens hovedområde ved brug af egne ord. 2. Deltage i dialog om egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet. 3. Gengive enkle og overskuelige eksempler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter. 4. Gengive hovedtræk i arbejdsmarkedets opbygning, herunder organisationer inden for fagretningens uddannelser, og mulighed for at udøve indflydelse på disse 5. Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed, herunder økonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form. 6. Opstille et privatbudget med baggrund i elevens eller lærlingens forventning til levestandard og indkomst i branchen. 7. Formidle betydningen og vigtigheden af at kunne anvende digitale platforme som E-boks, Min sundhed, Borger.dk samt andre nyttige digitale ressourcer, til at have kontrol over vigtige informationer og dokumenter. 8. Gengive faktorer der har betydning for den enkeltes seksuelle sundhed herunder kønssygdomme og prævention. 9. Gengive faktorer der er af betydning i forhold til at vise respekt for andres kønsidentitet og seksualitet, modvirke seksuel chikane og forstå personlig grænsesætning. 10. I samarbejde med andre, diskutere og beskrive grundlæggende retningslinjer for færdsel på nettet, herunder digitale krænkelse, anvendelse af sociale medier og datasikkerhed.

Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	<p>Niveau 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces, alene og i samarbejde med andre. 2. Udvælge og anvende fysiske og digitale planlægningsværktøjer- og metoder. 3. Gengive forskellen på kollaborative og kooperative samarbejdsprocesser. 4. Kommunikere og handle hensigtsmæssigt i forskellige samarbejds- og arbejdsrelationer. <p>Niveau 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Regulere og gentage arbejdsprocesser og metoder i forbindelse med faglige opgaveløsninger. 6. Deltage i dialog om, og med egne ord give eksempler på, løsning, planlægning og effektiv udførelse af forskellige arbejdsprocesser. 7. Genkende og beskrive forskellige typer af samarbejdsrelationer, roller og konflikttyper.
---------------	----------------------------------	--

		8. Anvende dialog og argumentation i samarbejdet om faglige opgaveløsninger.
	Faglig dokumentation	<p>Niveau 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Anvende eksisterende analoge og digitale faglige dokumentationer i en erhvervsrelevant arbejdsproces. 2. Anvende uddannelsernes faglige begreber i forbindelse med udarbejdelse af relevant faglig dokumentation. som arbejdssedler, egenkontrolskema, tekniske tegninger, tilbud, fakturaer o.l. 3. Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater. 4. Beskrive alternative værktøjer, faglige metoder, materialer m.v. ifb faglige opgaver. <p>Niveau 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Udvælge og anvende forskellige former for faglig dokumentation i relation til en erhvervsrelevant opgave. 6. Give og modtage faglig feedback på arbejdsprocesser, metoder og resultater.

	Faglig kommunikation	<p>Niveau 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Forstå og anvende faglige udtryk og begreber. 2. Fremsøge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser i relation til erhvervsfaglige opgaver. 3. Anvende forskellige kommunikationsformer og -metoder, der er afpasset modtageren og den givne opgave, herunder tale, sociale medier, SMS, e-mails og andre skriftlige dokumenter <p>Niveau 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Vælge og begrunde hensigtsmæssige samarbejds- og kommunikationsformer herunder sociale medier SMS, tale, e-mails og andre skriftlige dokumenter. 5. Gengive kommunikationsprocesser på baggrund af grundlæggende kommunikationsmodeller, f.eks. afsender-modtager, envejs- og tovejskommunikation. 6. Beskrive forskellen i kropssprog, sprogbrug og kommunikationsform ift. de aktører, der indgår i fagretningens uddannelser.
	Innovation og iværksætteri	<p>Niveau 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Skelne mellem innovation og udvikling samt mellem forskellige typer af innovation i en eksisterende organisation eller ved opstart af ny virksomhed 2. Anvende innovative metoder i løsning af en erhvervsrelevant opgave. 3. Formidle simple forslag til nye eller ændrede arbejdsprocesser, serviceydelser og/eller produkter som grundlag for udvikling, eller opstart, af virksomhed. 4. Afprøve egne ideer eller forslag til ændringer af arbejdsprocesser. <p>Niveau 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Beskrive nyudviklede produkter, eller serviceydelser ind i en simpel forretningsmodel. 5. Formidle og argumentere for relevans, målgruppe, og økonomi i den beskrevne forretningsmodel.
	Metodelære	<p>Niveau 1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vælge og praktisk anvende præsenterede arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation. 2. Vælge mellem forskellige arbejdsprocesser og -metoder i en erhvervsrelevant opgave under hensyn til parametre som bæredygtighed, sikkerhed og kvalitet. 3. Opstille kriterier og anvende evalueringsværktøjer til evaluering af egen arbejdsproces og metode. <p>Niveau 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Deltage i dialog om forskellige arbejdsmetoders anvendelighed i forskellige arbejdsmæssige sammenhænge.

		5. Foreslå ændringer til arbejdsmetoder og processer i forhold til en relevant faglig opgave.
--	--	---

- SOSU Østjylland version af det der står i bekendtgørelsen under formål...
- Desuden kompetencemålene for uddannelsen (punkttopstilling - kopieret fra bekendtgørelsen)
- Overskrifter fra nuværende LUP som evt. kan medtages her:

	Tema 1	Tema 2	Tema 3	Tema 4	Tema 5	Tema 6
Indhold	Introduktion	Det gode liv	Den professionelle rolle	Din arbejds- plads	Fremtidens institutioner	Afsluttende tema
Tema/fag og Varighed	8 dage - 16 moduler	14 dage - 28 moduler	15 dage - 30 moduler	10 dage - 20 moduler	6 dage - 12 moduler	7 dage - 14 moduler (inklusive 1 dag til afslutning af GF1-forløbet)

Tema 1 Introduktion

Indhold

Varighed 8 dage/16 moduler

I tema 1 introduceres til de erhvervsfaglige uddannelser, under fagretningen ”Omsorg, sundhed og pædagogik”. Der arbejdes med elevens personlige og sociale kompetencer, da det er grundstenene inden for arbejdet med mennesker. Fokus er at skabe en god klassekultur gennem samarbejdsøvelser, udflugter ud af huset, elev-elev feedback og fælles teamopgaver. På denne måde styrkes elevernes kollaborative evner, og deres bevidsthed om at kommunikere konstruktivt og hensigtsmæssigt øges.

Desuden fokuseres der i temaet på social bæredygtighed og digitale handlekompetencer. Herunder fokus på gode mobile og digitale vaner.

I forhold til det 21. Århundredets kompetencer vil der i dette tema være særlig opmærksomhed på kollaboration, feedback, dialog og kommunikation.

Der introduceres til sproglig opmærksomhed herunder skrive-, lytte- og læsestrategier, hvilket vil blive anvendt gennem samtlige 20 uger.

Fag	Emne	Fagmål
Erhvervsfag 1	Erhvervsintroduktion	Alene og i samarbejde med andre, udføre simple erhvervsfaglige arbejdsopgaver under instruktion
		Gengive en erhvervsuddannelses opbygning og struktur herunder vekselvirkningen mellem skole- og virksomhedsophold
Erhvervsfag 2	Lærepladsansøgning	Beskrive egne faglige og personlige kompetencer, samt interesse for valgte branche/uddannelse.
Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	Planlægge, koordinere og udføre en arbejdsproces alene og i samarbejde med andre
		Kommunikere og handle hensigtsmæssigt i forskellige samarbejds- og arbejdsrelationer.
Erhvervsfag 3	Faglig dokumentation	Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (refleksionstid - niveau 1)

Evaluerings og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Tema 2 Det gode liv

Varighed: 14 dage/ 28 moduler

Indhold

Temaet handler om at kunne tage vare på andre mennesker som professionel fagperson og om at kunne tage vare på sig selv. Temaet har fokus på elevernes faglige dannelse gennem introduktion til den professionelle omsorg, og der arbejdes med deres begyndende fagidentitet. I temaet vil eleverne arbejde med begreberne egenomsorg, livskvalitet, trivsel og sundhed. Dette omhandler både dem selv og andre - herunder både børn, unge og ældre samt mennesker med nedsat funktionsevne. Eleverne arbejder både praktisk og teoretisk om forskellige livsstilsfaktorer som kost, rygning, alkohol og motion. Undervisningen har også fokus på hvilke faktorer, der påvirker vores levevilkår samt viden om seksuel sundhed, og hvordan man håndterer sin privatøkonomi. Eleverne arbejder med seksuel chikane og en forståelse for de personlige grænser.

I forhold til det 21. Århundredes kompetencer vil der i dette tema være særlig opmærksomhed på feedback og dialog. Dette vil især blive brugt ved temaets afslutning gennem casearbejde, hvor eleverne vil få elev-underviser feedback på deres casearbejde og elev-elev feedback ved vidensdeling med andre elever. Eleverne vil også indgå i dialog gennem klasses Diskussioner og gruppearbejde. Gennem hele temaet vil kommunikation blive anvendt som en central del. Dette gennem både klasses Diskussioner og gruppearbejde. Desuden vil nye fagord blive introduceret som eleverne skal begynde at bruge i en faglig kontekst.

Yderligere fokuseres på social bæredygtighed i forhold til inklusion og respekt for hinanden både i arbejdet med elevernes klassekultur, men også i en professionel kontekst. Dette vil bl.a. blive gjort gennem forskellige øvelser og samarbejdsaktiviteter. Der vil også blive arbejdet med elevernes digitale handlekompetencer herunder vurdering og stillingtagen til, hvornår og hvordan digitale teknologier kan og bør anvendes. Dette gøres gennem refleksion over egen mobilbrug og hvordan det påvirker det sociale og professionelle fællesskab.

Fag	Emne	Fagmål
Erhvervs fag 2	Arbejdspladskultur	Deltage i dialog om arbejdspsykologiske emner herunder, sexisme, krænkende handlinger, seksuel diskrimination, racisme og forskelsbehandling, og tage aktivt stilling til, hvad et godt psykisk arbejdsmiljø er og den enkeltes rettigheder og pligter i forbindelse hermed
	Samfund og sundhed	Deltage i dialog om egen rolle og indflydelsesmuligheder i samfundet

Erhvervs fag 2		Gengive enkle og overskuelige eksempler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter
		Forklare betydningen af faktorer, der påvirker den enkeltes levevilkår og sundhed, herunder privatøkonomiske forhold og livsstilsfaktorer som personlig hygiejne, kost og fysisk form
		Beskrive aktuelle samfundsmæssige forhold og problemstillinger indenfor elevens eller lærlingens hovedområde ved brug af egne ord
		Opstille et privatbudget med baggrund i elevens eller lærlingens forventning til levestandard og indkomst i branchen (tværfagligt med matematik).
		Gengive faktorer der har betydning for den enkeltes seksuelle sundhed herunder kønssygdomme og prævention.
		Gengive faktorer der er af betydning i forhold til at vise respekt for andres kønsidentitet og seksualitet, modvirke seksuel chikane og forstå personlig grænsesætning.
		I samarbejde med andre, diskutere og beskrive grundlæggende retningslinjer for færdsel på nettet, herunder digitale krænkelser, anvendelse af sociale medier og datasikkerhed.
Erhvervs fag 3	Faglig dokumentation	Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (reflektionstid - niveau 1)
		Give og modtage faglig feedback på arbejdsprocesser, metoder og resultater (Niveau 2)

Evaluering og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Tema 3 Den professionelle rolle

Varighed 15 dage/30 moduler

Indhold

Temaet handler om at sætte begreber på den pædagogiske, sociale og sundhedsfaglige profession. Gennem praksisnære eksempler og cases arbejdes der på at give professionerne form og betydning for den enkelte, så det skaber et solidt fundament for et sikkert valg af uddannelsesretning. I "Den professionelle rolle" vil eleverne få redskaber og begreber, der gør dem i stand til at formidle deres egne styrker og kompetencer inden for fagretningen "Omsorg, sundhed og pædagogik". Samtidig vil eleverne få en klar forståelse af, hvad det kræver af personligt og fagligt indblik og kompetencer at arbejde med mennesker.

Eleverne skal i denne periode arbejde med at udforme ansøgninger, så de kan præsentere deres kompetencer og erfaringer på en professionel måde.

I forhold til de 21 århundredes kompetencer, omfatter temaet også kollaboration som særligt fokus, hvor eleverne lærer at samarbejde med andre i gruppearbejde.

Feedback og dialog, vil blive anvendt i form af elev- elev feedback i kollaborativt gruppesamarbejde, og elevunderviser feedback helt konkret i forhold til ansøgningerne til deres videre uddannelsesforløb.

Kommunikation er en central del af temaet, hvor eleverne lærer at anvende forskellige kommunikationsformer og – metoder, mundtligt og skriftligt.

Endelig vil temaet fokusere på social bæredygtighed, og hvordan eleverne kan bidrage til en inkluderende og bæredygtig arbejdsplads, både økonomisk, socialt og miljømæssigt.

Fag	Emne	Fagmål
	Erhvervsintroduktion	Vælge og begrunde valg af fagretning i egen uddannelsesplan

Erhvervsfag 1		Gengive en erhvervsuddannelses opbygning og struktur herunder vekselvirkningen mellem skole- og virksomhedsophold
Erhvervsfag 2	Arbejdspladskultur	På baggrund af erhvervsrettede cases, gengive faktorer, der spiller ind på samarbejde i en arbejdsproces
		Gengive roller og beslutningsprocesser i samarbejdet om en erhvervsspecifik opgave

		Gengive enkle og overskuelige eksempler på hensigtsmæssigt samspil mellem den enkelte medarbejder og virksomheden
Erhvervsfag 2	Lærepladsansøgning	Beskrive forskellige typer af virksomheder, lærepladsmuligheder, uddannelsesmuligheder og mulige aftaleformer ift. endelig valg af uddannelse
		Lægge en målrettet plan for lærepladssøgning ift. kendskab til virksomheder og deres værdier, inden for den valgte fagretning
		Anvende forskellige metoder og værktøjer til at dokumentere og formidle sine kompetencer ved ansøgninger og mundtlige samtaler
		Opbygge og anvende nye og eksisterende analoge og digitale sociale netværk i sin lærepladssøgning
		Evaluere egen lærepladssøgning i forhold til uddannelsesønsker, egne kompetencer og efterspørgslen på arbejdsmarkedet

		Anvende Lærepladsen.dk samt andre digitale ressourcer, værktøjer, platforme til lærepladssøgning og håndtering af tilhørende dokumenter
		Formidle betydningen og vigtigheden af at kunne anvende digitale platforme som E-boks, Min sundhed, Borger.dk samt andre nyttige digitale ressourcer, til at have kontrol over vigtige informationer og dokumenter
Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	Gengive forskellen på kollaborative og kooperative samarbejdsprocesser.
Erhvervsfag 3	Faglig dokumentation	Anvende uddannelsernes faglige begreber i forbindelse med udarbejdelse af relevant faglig dokumentation. som arbejdssedler, egenkontrolskema, tekniske tegninger, tilbud, fakturaer o.l (Niveau 1)
		Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (refleksionstid - niveau 1)
	Faglig kommunikation	Anvende forskellige kommunikationsformer og -metoder, der er afpasset modtageren og den givne opgave, herunder tale, sociale medier, SMS, e-mails og andre skriftlige dokumenter (Niveau 1)
		Vælge og begrunde hensigtsmæssige samarbejds- og kommunikationsformer herunder sociale medier SMS, tale, e-mails og andre skriftlige dokumenter (niveau 2)
		Gengive kommunikationsprocesser på baggrund af grundlæggende kommunikationsmodeller, f.eks. afsender-modtager, envejs- og tovejskommunikation (samarbejde med dansk - niveau 2)

		Beskrive forskellen i kropssprog, sprogbrug og kommunikationsform ift. de aktører, der indgår i fagretningens uddannelser (niveau 2).
	Metodelære	Opstille kriterier og anvende evalueringværktøjer til evaluering af egen arbejdsproces og metode

Evaluerings og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Tema 4 Din arbejdsplads

Varighed 10 dage/20 moduler

Indhold

I temaet "Din arbejdsplads" lærer eleverne om faktorer, der skaber en god arbejdsplads, herunder samarbejde, kommunikation, konflikthåndtering og arbejdsmiljø, både det ergonomiske, psykiske og fysiske. Eleverne skal arbejde med planlægning og tilrettelæggelse af arbejdsprocesser og bliver stillet overfor arbejdsmiljømæssige etiske dilemmaer.

I forhold til de 21 århundredes kompetencer omfatter temaet kollaboration, hvor eleverne lærer at samarbejde med andre, samt at øve feedback og dialog, der styrker deres evne til at kommunikere konstruktivt. Kommunikation er en central del af temaet, hvor eleverne lærer at anvende forskellige kommunikationsformer og -metoder, både alment og fagligt.

Eleverne vil lære at gengive faktorer, der spiller ind på samarbejde i en arbejdsproces. De skal arbejde med cases der fokuserer på et hensigtsmæssigt samspil mellem medarbejder og virksomhed.

De vil lære forskellen på kollaborative og kooperative samarbejdsprocesser, anvende faglige begreber i relevant dokumentation, og dokumentere og formidle arbejdsprocesser skriftligt og digitalt.

Eleverne vil arbejde med praksisnære cases ved brug af simulation og velfærdsteknologi for at koble teori og praksis sammen.

Endelig vil temaet fokusere på social bæredygtighed, og hvordan eleverne kan bidrage til en inkluderende og bæredygtig arbejdsplads, både økonomisk, socialt og miljømæssigt.

Fag	Emne	Fagmål
Erhvervsfag 1	Erhvervsintroduktion	Alene og i samarbejde med andre udføre simple erhvervsfaglige arbejdsopgaver under instruktion
		Handle ergonomisk, sikkerheds- og arbejdsmiljømæssigt korrekt ved løsningen af simple erhvervsfaglige opgaver.
Erhvervsfag 2	Arbejdspladskultur	Gengive eksempler på arbejdspladskulturer inden for fagretningens professioner, herunder egne muligheder for at bidrage til en produktiv og inkluderende arbejdsplads
		Deltage i dialog om arbejdspsykologiske emner herunder, sexisme, krænkende handlinger, seksuel diskrimination, racisme og forskelsbehandling, og tage aktivt stilling til, hvad et godt psykisk arbejdsmiljø er og den enkeltes rettigheder og pligter i forbindelse hermed
		Gengive roller og beslutningsprocesser i samarbejdet om en erhvervsspecifik opgave
Erhvervsfag 2	Samfund og sundhed	Gengive hovedtræk i arbejdsmarkedets opbygning, herunder organisationer inden for fagretningens uddannelser, og mulighed for at udøve indflydelse på disse
Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	Genkende og beskrive forskellige typer af samarbejdsrelationer, roller og konflikttyper (niveau 2).
		Anvende dialog og argumentation i samarbejdet om faglige opgaveløsninger (niveau 2)

Erhvervsfag 3	Faglig dokumentation	Anvende eksisterende analoge og digitale faglige dokumentationer i en erhvervsrelevant arbejdsproces (Niveau 1)
		Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (reflektionstid - niveau 1)
		Udvælge og anvende forskellige former for faglig dokumentation i relation til en erhvervsrelevant opgave (Niveau 2)
Erhvervsfag 3	Faglig kommunikation	Fremsøge og anvende relevante informationer og procedurebeskrivelser i relation til erhvervsfaglige opgaver

Evaluering og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Tema 5 Fremtidens institutioner

Varighed: 6 dage/12 moduler

Indhold

Temaet Fremtidens institution handler om, at eleverne skal anvende viden og erfaringer fra de foregående temaer til at skabe deres drømmeinstitution. I dette tema kobles teori og praksis meget tæt, og der er et stort fokus på sociale og klimamæssige bæredygtige valg og løsninger.

I forhold til det 21. århundredes kompetencer vil der i dette tema være særlig opmærksomhed på kollaboration, videnskonstruktion, teknologi, problemløsning og innovation.

Eleverne arbejder i grupper og træner deres evne til at samarbejde og inddrage forskellige perspektiver for at skabe en helhedsorienteret institution. Videnskonstruktion understøttes ved, at eleverne skal analysere eksisterende praksisser og udvikle nye mere bæredygtige løsninger. Teknologi spiller en central rolle både som arbejdsredskab og som en integreret del af drømmeinstitutionen, hvor velfærdsteknologiske løsninger tænkes ind i hverdagen. Gennem problemløsning og innovation udfordres eleverne til at tænke kreativt og finde nye måder at organisere f.eks. arbejdsmiljø, trivsel og bæredygtighed på, så institutionen bliver både realistisk og fremtidsorienteret.

Eleverne skal gruppevis samarbejde om at lave grundige beskrivelser af drømmeinstitutionens værdier, arbejdsmiljø, professionelt samarbejde, velfærdsteknologi samt social- og klimamæssige bæredygtige løsninger.

Herudover skal de tænke kreativt og innovativt, når institutionen skal bygges først i et digitalt program og derefter i bæredygtige materialer. Projektet skal præsenteres for holdet og eventuelle gæster fra praksis.

Fag	Emne	Fagmål
Erhvervsfag 2	Samfund og sundhed	Beskrive aktuelle samfundsmæssige forhold og problemstillinger indenfor elevens eller lærlingens hovedområde ved brug af egne ord
		Gengive enkle og overskuelige eksempler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter
Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	Udvælge og anvende fysiske og digitale planlægningsværktøjer- og metoder
		Deltage i dialog om, og med egne ord give eksempler på, løsning, planlægning og effektiv udførelse af forskellige arbejdsprocesser (niveau 2)
Erhvervsfag 3	Faglig dokumentation	Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (refleksionstid - niveau 1)
		Beskrive alternative værktøjer, faglige metoder, materialer m.v. ifb faglige opgaver (niveau 1)

Erhvervsfa g 3	Innovation og iværksætter	Skelne mellem innovation og udvikling samt mellem forskellige typer af innovation i en eksisterende organisation eller ved opstart af ny virksomhed
		Anvende innovative metoder i løsning af en erhvervsrelevant opgave.
		Formidle simple forslag til nye eller ændrede arbejdsprocesser, serviceydelser og/eller produkter som grundlag for udvikling, eller opstart, af virksomhed.
		Afprøve egne ideer eller forslag til ændringer af arbejdsprocesser
		Beskrive nyudviklede produkter eller serviceydelser ind i en simpel forretningsmodel
		Formidle og argumentere for relevans, målgruppe og økonomi i den beskrevne forretningsmodel

Evaluering og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Tema 6 Afsluttende tema

Varighed: 7 dage/14 moduler

Indhold

Det afsluttende projektarbejde på Grundforløb 1 tager udgangspunkt i casearbejde, hvor eleverne arbejder med en selvvalgt målgruppe inden for enten tandklinikassistent-, pædagogisk assistent- eller social- og sundhedsområdet. Formålet er at skabe en

praksisnær læringsproces, hvor eleverne kobler teori og praksis og demonstrerer deres faglige forståelse og anvendelse af relevante begreber og metoder fra hele Grundforløb 1.

I forhold til det 21. århundredes kompetencer er der i projektet særligt fokus på kollaboration, feedback og dialog, videnskonstruktion, kommunikation og teknologi samt problemløsning og innovation. Disse kompetencer understøtter elevernes evne til at arbejde undersøgende, tænke kritisk og indgå i faglige fællesskaber, hvor de udvikler og anvender deres viden i relevante kontekster.

Et centralt tema i projektarbejdet er bæredygtighed med fokus på både miljømæssige og sociale aspekter. Eleverne skal forholde sig til bæredygtige problemstillinger og udvikle handlekompetencer, der kan anvendes både i deres daglige liv og i deres fremtidige professionelle virke.

Projektarbejdet afsluttes med en mundtlig fremlæggelse, hvor eleverne præsenterer deres case, arbejdsproces og refleksioner. Efterfølgende modtager de en mundtlig evaluering med fokus på deres faglige progression, anvendelse af arbejdsmetoder og evne til at arbejde undersøgende.

Fag	Emne	Fagmål
Erhvervsfag 1	Erhvervsintroduktion	Udføre simple erhvervsfaglige opgaver med relation til miljø, bæredygtighed, og den grønne omstilling
Erhvervsfag 2	Samfund og sundhed	Gengive enkle og overskuelige eksempler om samspillet mellem samfundsudviklingen og udviklingen i virksomhederne, med inddragelse af sundheds- og miljømæssige aspekter
Erhvervsfag 3	Arbejdsplanlægning og samarbejde	Udvælge og anvende fysiske og digitale planlægningsværktøjer- og metoder
		Kommunikere og handle hensigtsmæssigt i forskellige samarbejds- og arbejdsrelationer (niveau 1).
		Regulere og gentage arbejdsprocesser og metoder i forbindelse med faglige opgaveløsninger (niveau 2)

		Deltage i dialog om, og med egne ord give eksempler på, løsning, planlægning og effektiv udførelse af forskellige arbejdsprocesser (niveau 2)
		Anvende dialog og argumentation i samarbejdet om faglige opgaveløsninger (Niveau 2)
Erhvervsfag 3	Faglig dokumentation	Digitalt dokumentere og formidle egne arbejdsprocesser, metoder og resultater (refleksionstid - niveau 1)
		Give og modtage faglig feedback på arbejdsprocesser, metoder og resultater (niveau 2)
Erhvervsfag 3	Faglig kommunikation	Faglig kommunikation: Forstå og anvende faglige udtryk og begreber
Erhvervsfag 3	Metodelære	Vælge og praktisk anvende præsenterede arbejdsmetoder, der er mest hensigtsmæssige i en given situation
		Vælge mellem forskellige arbejdsprocesser og -metoder i en erhvervsrelevant opgave under hensyn til parametre som bæredygtighed, sikkerhed og kvalitet
		Deltage i dialog om forskellige arbejdsmetoders anvendelighed i forskellige arbejdsmæssige sammenhænge.
		Foreslå ændringer til arbejdsmetoder og processer i forhold til en relevant faglig opgave

Evaluerings- og bedømmelse

I afslutningen af temaet evalueres eleven på forståelse af fagmål og begreber.

Motion (og bevægelse)

Varighed op til 10 dage/ 20 moduler - som en del af erhvervsfag

Formålet med faget er, at eleven er fysisk aktiv og afprøver forskellige former for sundhedsfremmende aktiviteter. Motionsundervisningens formål hviler på to ben: Det personlige og det erhvervsrettede. Eleven afprøver hvilken betydning motion, leg og bevægelse har for de fysiske-, psykiske-, sociale- og kognitive færdigheder.

Eleven opnår indsigt i egen og andres sundhed, for at få mulighed for at videreudvikle interesse for og tage initiativ til sundhedsfremmende aktiviteter. Eleven deltager i fysiske aktiviteter og fysisk træning for at forbedre forudsætningen for egen læring og de fysiske krav, det fremtidige erhverv stiller. Undervisningen vil veksle mellem underviserstyrede- og elevstyrede aktiviteter. Der vil understøtte den sociale bæredygtighed for eleverne samt styrke deres evne til at kommunikere og kollaborerer.

Aktiviteterne i motionsundervisningen kan tage udgangspunkt i, at eleven skal kunne:

- Anvende grundlæggende principper for træning, for at opnå øget kropsbevidsthed og fremme fysisk form.
- Deltage i bevægelsesaktiviteter indenfor boldspil, musik og bevægelse, klassiske og nye idrætter
- Medvirke til at forebygge skader ved træning eller på arbejdspladsen ved brug af ergonomiske principper.
- Forstå træningsformer og træningsprincipper.
- Lave aktiviteter med fokus på kropsbevidsthed
- Udarbejde et opvarmnings- og træningsprogram
- Kende til aktiviteter, der styrker arbejdsmiljøet og evt. arbejdsglæden.
- Kende til aktiviteter med fokus på roller og samarbejde.

Faget er uden niveau og vurderes løbende gennem mundtlig evaluering.

Studietur

Varighed op til 3 dage - som en del af erhvervsfag

Der kan afholdes studietur. Det er op til de enkelte holdansvarlige for Grundforløb 1-klasserne at vurdere, om der planlægges studietur. På studieturen rejser hele holdet sammen til en planlagt destination i Danmark. Studieturen indeholder både faglige, sociale og kulturelle aktiviteter. Der kan også være forskellige besøg på børne-og/eller ældreinstitutioner med et særligt fokus. Desuden kan der indgå samarbejdsøvelser, deltagelse i ungdomsfolkemødet og fælles sociale aktiviteter herunder motion, musik eller teater.

I forhold til det 21. Århundredes kompetencer vil der på studieturen være fokus på social bæredygtighed.

Valgfag, bonusfag, støttefag

Eleverne vil i løbet af deres Grundforløb 1 forløb blive introduceret til forskellige valgfag og bonusfag. Fagene kan variere fra år til år alt efter, hvilke undervisere og resurser, som er til stede. Fagene vil understøtte det erhvervsfaglige temaer, som uddannelsen er bygget op omkring.

Bonusfag Social-og sundhedshjælper/-assistent

Varighed 5 dage/ 10 moduler

Undervisningens formål er at eleverne får et dybere indblik i social-og sundhedsuddannelserne. Eleverne introduceres til, hvordan en hverdag ser ud på et plejecenter/ i hjemmeplejen, og enkelte grundlæggende arbejdsmetoder anvendes i praksis.

Undervisningens indhold:

- Fysisk og psykisk handicap
- Sygdomslære
- Aktiviteter til ældre
- Sanser

Bonusfag pædagogisk assistent

Varighed 5 dage/ 10 moduler

Undervisningens formål er, at eleverne får et dybere indblik i den pædagogiske assistentuddannelse. Eleven introduceres til, hvordan en hverdag ser ud i en daginstitution og enkelte grundlæggende arbejdsmetoder som anvendes i praksis.

Undervisningens indhold:

- Barnets udvikling
- Planlægning og udførelse af aktiviteter
- Pædagogiske målgrupper
- Kommunikation

Bonusfag - afklaring af uddannelsesvalg

Varighed: 5 dage/ 10 moduler

Faget giver eleven mulighed for at deltage i læringsaktiviteter, som medvirker til afklaring af senere uddannelsesvalg.

Undervisningsdifferentiering anvendes systematisk i forhold til elevernes individuelle behov. Der er fokus på sociale og relationelle kompetencer såsom interaktion i klassen på tværs mellem elever.

Fagets første og sidste undervisningsgang starter og slutter i fællesskab på tværs af hold. Opstarten har fokus på relationer på tværs af klasser gennem fælles aktiviteter. Afslutningen har fokus på at udfordre deres eget og andres verdenssyn igennem et rollespil faciliteret af MUNDU - Center for global dannelse. Den mellemliggende undervisning foregår på stamholdene.

Faget kobler teori og praksis og arbejder med det praksisnære læringsmiljø. Faget har blandt andet fokus på:

- Intro til TKA-uddannelsen, hvor fokus ligger på tandfaglige begreber og omgang med patienter og tandsygdomme
- It-kompetencer blandt andet Book Creator, podcast, Stopmotion og WeVideo
- Velfærdsteknologi, herunder benyttelse af teknologi som bidrager til optimering af tid og ressourcer samt fokus på at gøre borgeren mere selvhjulpne
- Besøge institutioner og legepladser for at blive praksisafklaret og vække faglig nysgerrighed omkring børns leg og udvikling
- Studiestrategier såsom brugen af foto, IntoWords, lydoptagelser m.m. som støtte til den teoretiske faglige udvikling
- Madlavning med læring om kost og ernæring, hvor fokus ligger på samarbejde, kommunikation og bæredygtighed.

Verdensmål

Varighed af forløbet: 10 dage/20 moduler

Faget *Verdensmål* giver eleverne på et solidt grundlag for at forstå og lade sig inspirere af FN's Verdensmål. Undervisningen har et erhvervsfagligt og alment dannende formål. Formålet er at give eleverne viden og færdigheder, der gør dem i stand til at fremme bæredygtig udvikling både privat og professionelt.

Undervisningen tager udgangspunkt i FN's Verdensmål. Der er et særligt fokus på skolens fire prioriterede verdensmål: Sundhed og trivsel (3), Kvalitetsuddannelse (4), Ansvarligt forbrug og produktion (12), samt Indgå i partnerskaber og samarbejde (17).

Eleverne undersøger, hvordan bæredygtig omstilling kan integreres i både arbejdsliv og hverdagsliv. Dette indebærer at arbejde med bæredygtige løsninger inden for både miljømæssige, sociale og økonomiske perspektiver.

Undervisningen er projektorienteret og inddrager en bred vifte af arbejdsformer. Eleverne arbejder primært i grupper, hvor de udvikler og afprøver bæredygtige løsninger, der kan implementeres i deres faglige praksis. Der veksles mellem klasseundervisning, kreative opgaver, mundtlige diskussioner, fremlæggelser og ekskursioner, hvor eleverne får mulighed for at opleve bæredygtighed i praksis.

Ift. 21. århundredes kompetencer har vi særligt fokus på samarbejde, videnskonstruktion, kommunikation, problemløsning og innovation.

Eleverne skal i samarbejde med hinanden løse komplekse problemstillinger og inddrage forskellige faglige perspektiver. Gennem videnskonstruktion lærer de at undersøge og analysere bæredygtige udfordringer og identificere mulige løsninger, som kan have en effekt i deres kommende erhverv. Eleverne skal arbejde kreativt og innovativt med at udvikle bæredygtige initiativer, der kan integreres i deres professionelle praksis som tandklinikassistent, pædagogisk assistent eller social- og sundhedsassistent/-hjælper.

Afsluttende bedømmelse

Som afslutning på faget skal eleverne udarbejde et **fordybelsesprojekt**, hvor de gruppevis vælger et verdensmål og arbejder innovativt og kreativt med, hvordan det kan omsættes til praksis inden for deres fagområde. Projektet afsluttes med en præsentation for holdet.

Kost og motion

Varighed: 5 dage/ 10 moduler

Valgfaget kost og motion giver eleverne redskaber og kompetencer til at kunne reflektere over den sundhedsmæssige påvirkning af kost og motion ud fra et teoretisk og praktisk grundlag.

Undervisningens formål er at eleverne ser på egne valg samt hvordan denne viden kan bruges i en faglig kontekst. Eleven ska tilegne sig viden omkring kost til de forskellige målgrupper, børn, unge, ældre. De skal kunne forklare vigtigheden af rette kost og hvilken betydning den har for kroppen. Eleven skal desuden lave måltider som underbygger deres viden omkring kosten til en bestemt målgruppe.

Eleven skal kende til motionsbetydning for vores målgruppe. Børn, unge, ældre. De skal kunne kende til vigtigheden af motion og skal kunne i gang sætte en aktivitet til målgruppen samt forklare hvorfor denne aktivitet er vigtig for den specifikke målgruppe

Eleven skal desuden kende til deres egen sundhed og vide hvad der sundt for netop dem.

Undervisningens indhold:

- Madlavning til bestemt målgruppe
- Motion med seniorfællesskaber
- Afprøve forskellige sportsgrene
- Planlægge og gennemføre fysiske aktiviteter til udvalgte målgrupper

Evaluering

Løbende evaluering og feedback

Informationsteknologi og teknologiforståelse

Varighed: 5 dage/ 10 moduler

Indledning

I valgfaget *Informationsteknologi og teknologiforståelse* arbejder eleverne med at forstå og bruge digitale teknologier i deres fremtidige faglige rolle i pædagogik, sundhed- og omsorg.

Eleverne skal blive bedre til at anvende digital teknologi i deres læring, kommunikation og samarbejde og undersøge, hvordan teknologi kan bruges til at forbedre borgernes livskvalitet og styrke deres egne faglige muligheder. Faget skal lægge vægt på, at teknologi ikke kun er noget, vi bruger, men noget vi forstår, tager stilling til og arbejder med på en etisk og reflekteret måde.

Eleverne arbejder praktisk og eksperimenterende i skolens digitale teknologier som itslearning, apps i Skoletube, Office 365 samt i Makerspace og simulation: De kan her afprøve teknologier, designe velfærdsteknologiske løsninger og reflektere over teknologiers rolle i hverdagen - både for borgere og medarbejdere.

Der kan arbejdes med digital myndiggørelse, informationssøgning/ kildekritik og brug af teknologier i kommunikation, læring og samarbejde. Faget styrker elevernes digitale handlekompetence og forbereder dem på et arbejdsmarked i forandring.

Faget handler også om at forstå teknologiernes indflydelse på samfund, arbejdsliv og identitet: At kunne bruge sociale medier og digitale teknologier aktivt, reflekteret og med blik for menneskers behov og trivsel. Det handler også om at kunne anvende digitale teknologier, men også om at kunne forholde sig kritisk og etisk til teknologiens rolle i et demokratisk samfund.

Fagets mål

I forløbet arbejder eleven med at:

- Anvende skolens digitale platforme og teknologier til tekstbehandling, informationssøgning, kommunikation og samarbejde.

- Forholde sig til, hvordan digitale teknologier kan understøtte kommunikation og samarbejde i arbejdet med kolleger og borgere.
- Anvende it til informationssøgning og vurdere informationskilder kritisk.
- Reflektere over, hvordan teknologi påvirker samfund, arbejdsliv og den enkelte borger.

Kernestof i faget er:

- IT som redskab i elevens læring og fremtidige velfærdsarbejde
- IT til formidling, kommunikation og samarbejde
- Design, simulation og velfærdsteknologi
- Teknologiforståelse med fokus på digital myndiggørelse i et demokratisk samfund, fx:
 - Sund digital adfærd og trivsel. ○ Datasikkerhed og medborgerskab.
 - Informationssøgning og kildekritik.

Fagets indhold

Undervisningens indhold skal udvælges i dialog med eleverne og tage udgangspunkt i elevernes hverdag og erfaringer. Det er underviserens opgave at koble disse erfaringer til teknologi i pædagogisk og sundhedsfaglig praksis.

Forløbet bygger på principper fra det 21. århundredes kompetencer og har fokus på:

- Kommunikation og samarbejde
- Problemløsning og innovation
- Teknologiforståelse/ digital handlekompetence

Eleverne kan reflektere via cases og praksisnære problematikker, fx: Betydningen af digitale teknologier i børn og unges socialisering og relationer. Ældre borgeres muligheder i et digitaliseret samfund som Danmark.

Eleverne kan arbejde med deres overvejelser gennem design og digital produktion. Fx ved at designe kommunikationsprodukter plakater eller video (explainer) målrettet unge om fx sund digital adfærd. Designe velfærdsteknologier med digital teknologi, der styrker livskvalitet, læring og selvhjulpethed hos borgere.

Eleverne kan dertil afprøve nye teknologier fx AI (CoPilot), VR-briller, skolens velfærdsteknologier og dermed refleksioner over teknologiens anvendelse i pleje og pædagogisk arbejde.

Der kan fx lægges vægt på:

- Bæredygtighed: Eleverne kan reflektere over, hvordan teknologi kan understøtte bæredygtig udvikling i samfundet og arbejdslivet?
- Sproglig opmærksomhed: Undervisningen skal bygge bro mellem hverdagsprog og fagsprog, så eleverne kan forstå og anvende begreber som fx "velfærdsteknologi" og "kildekritik".
- Digital handlekompetence: Eleverne kan overveje, hvornår og hvordan digitale teknologier kan bruges - og hvornår de bør fravælges. Fx kan man diskutere skærmtid, etik og datasikkerhed.
- Simulation og lærings- og velfærdsteknologi: Eleverne kan deltage i simulationer, hvor de fx afprøver velfærdsteknologi og øver kommunikation via digitale platforme

Det er vigtigt, at alle elever kan være med - uanset tekniske forudsætninger. Undervisningen skal være dialogisk, procesorienteret og tilpasses elevernes forudsætninger.

Der arbejdes med varierede arbejdsformer: Gruppearbejde, refleksionsøvelser, små eksperimenter, simulation og kreative opgaver. Der skal være fokus på elevernes læring gennem skabelse af fysiske eller digitale produkter.

Evaluering

Der afgives ikke en karakter, men elevernes deltagelse og læring følges gennem elevernes produktioner, der skal vise, hvordan de har arbejdet i forløbet - og hvordan de vurderer teknologiens betydning i velfærdsarbejdet.

- Løsning af opgaver (fx produkter, præsentationer, refleksioner)
- Skriftlig dokumentation (fx billeder, noter, mindmaps)
- Samtaler mellem elever og underviser.
- Mundtlige fremlæggelser i grupper eller individuelt

Sundhed, omsorg og psykologi

Varighed: 5 dage/ 10 moduler

- Indledning

Faget skal give eleven indblik i, hvordan man som fagprofessionel kan arbejde med sundhed, omsorg og psykologi med udgangspunkt i en praksisnær tilgang, hvor der også kobles teoretiske perspektiver på undervisningen.

- Fagets mål i temaet

Formålet med faget er, at eleven skal præsenteres for- og have indsigt i at afprøve forskellige former for aktiviteter og teoriretninger, som relaterer sig til det erhvervsrettede arbejde med sundhed, omsorg og psykologi. Eleven skal komme til forståelse af, hvordan man i mødet med børn og voksne borgere kan arbejde med sundhed - fysisk, socialt og mentalt. Dertil er målet, at eleven opnår viden om, hvad det vil sige at drage omsorg - både over for børn og voksne borgere, men også i forhold til som velfærdsarbejder at passe på sig selv og tilgodese egenomsorg. Endeligt skal eleven tilegne sig indsigt i menneskets psykologiske udvikling, adfærd og reaktionsmønstre i relation til det erhvervsfaglige arbejde med mennesker.

- Fagenes indhold i temaet (inklusive værdier og de 5 pædagogisk/didaktiske principper)

Eleven arbejder med at lave sundhedsfremmende aktiviteter til f.eks. borgere på plejehjem og børn i børnehaver ved hjælp af f.eks. aktivitetsanalysen, hvor temaer som *børnehavebørns motoriske udvikling* og *idrætsdage på plejehjemmet*, kan behandles.

Eleven skal opnå viden om omsorgsbegrebet, og hvordan man kan arbejde med dette i praksis.

Eleven får indsigt i udviklings- og socialpsykologiske perspektiver - herunder f.eks. børnehavebarnets udvikling og fremmelse af voksne borgeres mentale- og psykologiske sundhed.

Didaktisk arbejdes der i faget ud fra en kollaborativ tilgang. Eleverne samarbejder projektorienteret i grupper med forskellige cases- og simulationsopgaver.

Derudover mødes eleverne af kreative- og legende undervisningsformer.

- Evaluering og bedømmelse Løbende evaluering og feedback.

Støttefag dansk

Varighed: 5 dage/ 10 moduler

- Indledning
- Fagenes mål i temaet
- Fagenes indhold i temaet (inklusive værdier og de 5 pædagogisk/didaktiske principper)
- Evaluering og bedømmelse

Grundfag

Dansk

Varighed 10 dage/ 20 moduler

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne](#)

Danskfaget i erhvervsuddannelserne bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at styrke og udvikle danskfaglige og personlige kompetencer.

- Fagenes indhold i temaet (inklusive værdier og de 5 pædagogisk/didaktiske principper)

Der arbejdes med danskfaget erhvervsfagligt ved at præsentere, lytte, at læse og skrive tekster med et erhvervsfagligt islæt, dvs. tekster der har omdrejningspunkter indenfor “Omsorg, pædagogik og sundhed”

De 21 århundredes kompetencer, er essentielle for danskfaget. Dette inkluderer kritisk tænkning, kreativitet, kommunikation og samarbejde.

Gennem analyse af litteratur, medier og forskellige teksttyper lærer eleverne at tænke kritisk og kreativt, samt at formulere deres tanker klart og præcist. Samarbejde og kommunikation styrkes gennem gruppearbejde og diskussioner, hvor eleverne lærer at lytte aktivt og give konstruktiv feedback.

Digital kompetence er en central del, hvor eleverne anvender digitale værktøjer til at søge information, producere tekster og formidle deres arbejde. Samlet set forbereder danskfaget eleverne til at navigere og bidrage effektivt i en kompleks og hurtigt skiftende verden.

Bæredygtighed bliver inddraget i danskundervisningen ved eksempelvis portfolioarbejde, portfolioarbejdet fremmer elevernes refleksion, således at elevernes læring og fokus bliver dokumenteret og de derved kan se følge deres egen udvikling.

Afsluttende standpunktsbedømmelse

Når eleven eller lærlingen har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens eller lærlingens aktuelle standpunkt. Eleven eller lærlingen bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens eller lærlingens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens eller lærlingens kompetencer i faget.

Matematik

Varighed:

10 dage / 20 moduler på D- eller F-niveau

Indledning:

Matematikfaget i erhvervsuddannelserne bidrager til at udvikle elevernes faglige, personlige og almene kompetencer, så de bliver i stand til at anvende matematik i både erhvervmæssige, dagligdags og samfundsmæssige sammenhænge.

Faget styrker elevernes forståelse for sammenhænge, modeller, beregninger og ræsonnementer og udvikler deres evne til at løse problemer systematisk og reflektivt.

Fagenes mål i temaet

Undervisningen tager udgangspunkt i målene på E-niveau som er:

1. Foretage matematisk modellering til løsning af enkle og sammenhængende praktiske opgaver fra erhverv, hverdag eller samfund, herunder (modelleringskompetence),
2. genkende enkle og sammenhængende matematiske opgaver i praktiske situationer (tankegangs- og repræsentationskompetence),
3. anvende tal og symboler, der repræsenterer kendte forhold, samt anvende og omforme enkle formeludtryk (symbolkompetence),
4. forklare anvendte matematiske løsningsmetoder og gøre rede for den dertil anvendte matematik (kommunikationskompetence) og
5. anvende relevante hjælpemidler (hjælpemiddelkompetence).

Matematikfagets indhold i temaet

Matematikundervisningen tilrettelægges anvendelsesorienteret og tager udgangspunkt i elevernes hverdag og erhvervsfaglige kontekst. Undervisningen integrerer praksisnære problemstillinger, hvor eleverne arbejder med matematiske begreber og metoder som redskaber til at forstå og løse konkrete opgaver relateret til deres uddannelsesretning.

Det faglige indhold i matematikfaget er opdelt i kernestof og supplerende stof. Kernestoffet indeholder begreber, modeller og metoder indenfor emnet tal og symbolbehandling og dækker over følgende: 1. Almindelige regneoperationer med tal og konkrete formeludtryk

2. Overslagsregning

3. Procentregning

4. Rentesregning

5. Forholdsregning.

6. Løsning af ligninger af første grad

7. Anvendelse af regnetekniske hjælpemidler

Det supplerende stof dækker over mindst to af følgende emner:

- Geometri
- Funktioner og grafer
- Statistik.

Det 21 århundredes kompetencer:

I matematikundervisningen på SOSU Østjylland oplever eleverne det 21. århundredes kompetencer, gennem brug af forskellige teknologier, gennem aktiv elevinvolvering, gennem samarbejde og refleksion. Eleverne trænes i at håndtere komplekse, faglige og praktiske udfordringer - alt sammen indlejret i en faglig ramme, der bygger på det 21. århundredes kompetencer.

Digital handlekompetence:

I matematikundervisningen på SOSU Østjylland anvender eleverne digitale værktøjer som GeoGebra, regneark og andre relevante beregningsprogrammer. Der arbejdes med kritisk og bevidst brug af digitale hjælpemidler, der understøtter forståelse og dokumentation af matematiske løsninger. Digital handlekompetence i matematik er ikke blot et spørgsmål om teknisk kunnen - men om at kunne bruge digitale værktøjer som en aktiv del af den matematiske tænkning og problemløsning. På SOSU Østjylland trænes eleverne i at navigere kompetent i en digital virkelighed, hvor matematikken er både praksisnær, relevant og teknologisk understøttet.

Arbejdsformer

Undervisningen veksler mellem lærerstyret undervisning, makker- og gruppearbejde samt individuelle aktiviteter.

Der arbejdes både med erhvervsrettede og almene matematikopgaver. Undervisningen er anvendelsesorienteret, og eleverne inddrages i identifikation og løsning af matematikholdige problemstillinger fra deres uddannelsesområde.

Der lægges vægt på både mundtlig og skriftlig formidling for at styrke elevernes forståelse og kommunikation af matematik.

Evaluerings og bedømmelse

Eleverne bedømmes løbende på deres deltagelse, afleveringer og evne til at anvende matematik i praksis. Der gives en **standpunktskarakter**, som udtrykker elevens aktuelle kompetenceniveau i forhold til fagets mål. Dokumentation kan foreligge i form af opgavebesvarelser, skriftlige refleksioner og digitale præsentationer.

Engelsk

Vejledende varighed:

10 dage / 20 moduler for niveau C på eud-forløb (udbydes kun i Skanderborg)

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne - Fremmedsprog](#)

Engelskfagets indhold og mål i temaerne

Undervisningen i engelskfaget lægger sig tematisk op ad emner inden for temaer fra erhvervsfag og er således inddelt i følgende: Introduction to English, A Good Life, The Professional Role, The Workplace, The Sustainable Institution, and Self-Chosen Topic.

Det 21. århundredes kompetencer er essentielle for engelskfaget, og de faglige mål for engelskfaget er inddelt i følgende fire områder, som er beskrevet i detaljer i bekendtgørelsen:

- Kommunikation
- Kommunikationsstrategier
- Sprogbrug og sprogtilegnelse
- Kultur- og samfundsforhold

Det faglige indhold i engelskfaget er opdelt i kernestof og supplerende stof, der udfolder temaerne.

Kernestoffet indeholder begreber og metoder, der indgår i arbejdet med de fire nævnte områder, og der lægges i undervisningen vægt på følgende:

- Det udvidede tekstbegreb, der således omfatter både fiktion, fakta, billeder og digitale teksttyper.
- Relevante og aktuelle tekster, der vælges ud fra deres relevans for elevernes valg af erhvervsfagligt område.
- Undervisningen tager udgangspunkt i sprogets anvendelse i praksis, i erhverv, uddannelse, samfund og i almene og personlige sammenhænge og omfatter sprogbrug, omgangsformer, normer og sædvaner i sprogområdet.

Det supplerende stof omfatter engelsksproget materiale, der perspektiverer og uddyber kernestoffet, og som hentes fra de seks temaer. Der veksles mellem indhold af særlig relevans for hhv. kommende pædagogiske assistenter og kommende SOSU-assistent/hjælpere, så der sikres en direkte relevans for elevernes fremtidige arbejde inden for det valgte erhvervsrettede område.

Didaktiske principper for undervisningen i engelskfaget

- Vi arbejder overvejende på engelsk.
- Elevernes egen sprogproduktion i tale og skrift vægtes højt og skal derfor prioriteres.
- Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevens faglige niveau og så vidt som muligt også tage udgangspunkt i elevernes valgte erhvervsuddannelser.
- Undervisningen skal være overvejende helhedsorienteret med blik for, at eleverne kan bruge deres viden i erhvervsmæssige sammenhænge.
- Der skal være sammenhæng mellem fagets metoder elevens uddannelsesområde.
- Der arbejdes med faglig progression i forhold til abstraktionsniveau.

Digital kompetence er en central del, hvor eleverne anvender digitale værktøjer til at søge information, producere tekster og formidle deres arbejde. Samlet set forbereder engelskfaget eleverne til at navigere og bidrage effektivt i en kompleks og hurtigt skiftende og globaliseret verden.

Fremmedsprog styrker hensigtsmæssig kommunikation og giver adgang til viden om erhvervsforhold, samfundsforhold og kultur på tværs af sproglige grænser og barrierer og til at handle på denne viden.

Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: at tale, at samtale, at lytte, at læse og at skrive. Gennem berøringsflader og tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag bidrager faget til uddannelserne med et internationalt perspektiv og med konkrete erhvervsrettede og almene fremmedsproglige kompetencer, der medvirker til at styrke og understøtte mobilitet og kompetenceudvikling.

Til disse formål integreres skolens fem pædagogiske principper om det 21. århundredes kompetencer, fokus på bæredygtighed, sproglig opmærksomhed, digital handlekompetence og simulation samt velfærds- og læringsteknologier som en naturlig del af undervisningen løbende.

Evaluering og bedømmelse

Eleverne udarbejder løbende og med øje for faglig progression dokumentationer for deltagelse i undervisningen.

Eleverne vælger sammen med underviseren i løbet af forløbet et emne (self-chosen topic) inden for deres valgte erhvervsrettede område, som de senere udarbejder en synopsis og et præsentationsmateriale omkring. Denne synopsis udarbejdes på baggrund af

elevens egen undersøgelse af emnet med udgangspunkt i en godkendt problemformulering. Hvis emnet er behandlet i undervisningen, skal det uddybes yderligere af eleven selv.

Eleverne modtager løbende evaluering og sparring samt en standpunktskarakter, der gives ved forløbets afslutning baggrund af dokumentationer såvel som deltagelse.

Ved udtrukket prøve benytter SOSU Østjylland sig af prøveform b - lodtrækning af spørgsmål. Prøven aflægges og bedømmes på grundlag af det selvvalgte emne samt en ukendt opgave, der trækkes på prøvedagen. Der gives én samlet prøvekarakter.

Prøver

- Indledning
- Fagenes mål i temaet
- Fagenes indhold i temaet (inklusive værdier og de 5 pædagogisk/didaktiske principper)

Evaluering og bedømmelse

EUX-velfærd (tillæg)

På GF1 EUX har eleverne ikke bonusfag, støttefag og valgfag. Erhvervsfag er det samme som hos EUD.

Dansk

- Danskfaget i erhvervsuddannelserne bidrager gennem tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag til at styrke og udvikle danskfaglige og personlige kompetencer.

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne](#)

- Fagenes indhold i temaet (inklusive værdier og de 5 pædagogisk/didaktiske principper)

Der arbejdes med danskfaget erhvervsfagligt ved at præsentere, lytte, at læse og skrive tekster med et erhvervsfagligt islæt, dvs .tekster der har omdrejningspunkter indenfor “Omsorg, pædagogik og sundhed”

De 21 århundredes kompetencer, er essentielle for danskfaget. Dette inkluderer kritisk tænkning, kreativitet, kommunikation og samarbejde.

Gennem analyse af litteratur, medier og forskellige teksttyper lærer eleverne at tænke kritisk og kreativt, samt at formulere deres tanker klart og præcist. Samarbejde og kommunikation styrkes gennem gruppearbejde og diskussioner, hvor eleverne lærer at lytte aktivt og give konstruktiv feedback.

Digital kompetence er en central del, hvor eleverne anvender digitale værktøjer til at søge information, producere tekster og formidle deres arbejde. Samlet set forbereder danskfaget eleverne til at navigere og bidrage effektivt i en kompleks og hurtigt skiftende verden.

Bæredygtighed bliver inddraget i danskundervisningen ved eksempelvis portfolioarbejde, portfolioarbejdet fremmer elevernes refleksion, således at elevernes læring og fokus bliver dokumenteret og de derved kan se følge deres egen udvikling.

• Afsluttende standpunktsbedømmelse

- Når eleven eller lærlingen har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens eller lærlingens aktuelle standpunkt. Eleven eller lærlingen bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens eller lærlingens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens eller lærlingens kompetencer i faget.

Engelsk

Varighed:

15 dage / 30 moduler for niveau C på eux-forløb (udbydes i Aarhus og Skanderborg)

[Bekendtgørelse om grundfag, erhvervsfag, erhvervsrettet andetsprogsdansk og kombinationsfag i erhvervsuddannelserne og om adgangskurser til erhvervsuddannelserne - Fremmedsprog](#)

Engelskfagets indhold og mål i temaerne

Undervisningen i engelskfaget lægger sig tematisk op ad emner inden for temaer fra erhvervsfag og er således inddelt i følgende: Introduction to English, A Good Life, The Professional Role, The Workplace, The Sustainable Institution, and Self-Chosen Topic.

Det 21. århundredes kompetencer er essentielle for engelskfaget, og de faglige mål for engelskfaget er inddelt i følgende fire områder, som er beskrevet i detaljer i bekendtgørelsen:

- Kommunikation
- Kommunikationsstrategier
- Sprogbrug og sprogtilegnelse
- Kultur- og samfundsforhold

Det faglige indhold i engelskfaget er opdelt i kernestof og supplerende stof, der udfolder temaerne.

Kernestoffet indeholder begreber og metoder, der indgår i arbejdet med de fire nævnte områder, og der lægges i undervisningen vægt på følgende:

- Det udvidede tekstbegreb, der således omfatter både fiktion, fakta, billeder og digitale teksttyper.
- Relevante og aktuelle tekster, der vælges ud fra deres relevans for elevernes valg af erhvervsfagligt område.
- Undervisningen tager udgangspunkt i sprogets anvendelse i praksis, i erhverv, uddannelse, samfund og i almene og personlige sammenhænge og omfatter sprogbrug, omgangsformer, normer og sædvaner i sprogområdet.

Det supplerende stof omfatter engelsksproget materiale, der perspektiverer og uddyber kernestoffet, og som hentes fra de seks temaer. Der veksles mellem indhold af særlig relevans for hhv. kommende pædagogiske assistenter og kommende SOSU-assistenters, så der sikres en direkte relevans for elevernes fremtidige arbejde inden for det valgte erhvervsrettede område.

Didaktiske principper for undervisningen i engelskfaget:

- Vi arbejder overvejende på engelsk.
- Elevernes egen sprogproduktion i tale og skrift vægtes højt og skal derfor prioriteres.
- Undervisningen skal tage udgangspunkt i elevens faglige niveau og så vidt som muligt også tage udgangspunkt i elevernes valgte erhvervsuddannelser.
- Undervisningen skal være overvejende helhedsorienteret med blik for, at eleverne kan bruge deres viden i erhvervs-mæssige sammenhænge.
- Der skal være sammenhæng mellem fagets metoder og modeller og elevens uddannelsesområde.
- Der arbejdes med faglig progression i forhold til abstraktionsniveau.

Digital kompetence er en central del, hvor eleverne anvender digitale værktøjer til at søge information, producere tekster og formidle deres arbejde. Samlet set forbereder engelskfaget eleverne til at navigere og bidrage effektivt i en kompleks og hurtigt skiftende og globaliseret verden.

Fremmedsprog styrker hensigtsmæssig kommunikation og giver adgang til viden om erhvervsforhold, samfundsforhold og kultur på tværs af sproglige grænser og barrierer og til at handle på denne viden.

Fagets omdrejningspunkt er de kulturelle og kommunikative kompetencer: at tale, at samtale, at lytte, at læse og at skrive. Gennem berøringsflader og tværfagligt samspil med erhvervsuddannelsens øvrige fag bidrager faget til uddannelserne med et internationalt perspektiv og med konkrete erhvervsrettede og almene fremmedsproglige kompetencer, der medvirker til at styrke og understøtte mobilitet og kompetenceudvikling.

Til disse formål integreres skolens fem pædagogiske principper om det 21. århundredes kompetencer, fokus på bæredygtighed, sproglig opmærksomhed, digital handlekompetence og simulation samt velfærds- og læringsteknologier som en naturlig del af undervisningen løbende.

Særligt for eux-forløb

Engelskfaget på c-niveau skal danne grundlag for videre undervisning på b-niveau. Stof gennemgået på c-niveau medtælles i det samlede stof på b-niveau. Der udarbejdes derfor af underviseren en detaljeret undervisningsbeskrivelse efter endt forløb på c-niveau. Denne beskrivelse sendes tilmed til censor ved prøve.

Evaluerings og bedømmelse

Eleverne udarbejder løbende og med øje for faglig progression dokumentationer for deltagelse i undervisningen.

Eleverne vælger sammen med underviseren i løbet af forløbet et emne (self-chosen topic) inden for deres valgte erhvervsrettede område, som de senere udarbejder en synopsis og et præsentationsmateriale omkring. Denne synopsis udarbejdes på baggrund af elevens egen undersøgelse af emnet med udgangspunkt i en godkendt problemformulering. Hvis emnet er behandlet i undervisningen, skal det uddybes yderligere af eleven selv.

Eleverne modtager løbende evaluering og sparring samt en standpunktskarakter, der gives ved forløbets afslutning baggrund af dokumentationer såvel som deltagelse.

Ved udtrykt prøve benytter SOSU Østjylland sig af prøveform b - lodtrækning af spørgsmål. Prøven aflægges og bedømmes på grundlag af det selvvalgte emne samt en ukendt opgave, der trækkes på prøvedagen. Der gives én samlet prøvekarakter.

Samfundsfag C

Vejledende varighed:

21 dage / 42 moduler, for elever på eux

Samfundsfag handler om danske og internationale samfundsforhold. Formålet med faget er, at du udbygger dine kompetencer til at deltage som aktiv, ansvarlig og handlekraftig samfundsborger i et demokratisk samfund i en internationaliseret og foranderlig omverden.

I undervisningen arbejdes der med aktuelle samfundsmæssige og erhvervmæssige problemstillinger og gennem aktiv stillingtagen til og refleksion over disse, styrker du din indsigt i samfundets opbygning, samfundsøkonomien, styrende beslutningsprocesser samt dit kendskab til internationale organisationer. Gennem arbejdet med faget styrkes dine samfundsmæssige og analytiske kompetencer samt demokratiske dannelse, og du videreudvikler dine evner til at forstå, kommunikere om og deltage i samfundets beslutningsprocesser.

Faglige mål:

Undervisningen i faget indeholder en beskrivelse og analyse af samfundets opbygning og strukturer.

Endvidere undervises der i arbejdsmarkedsforhold indenfor SOSU-skolens uddannelser.

Internationale forhold inddrages i undervisningen. Faget er opdelt i tre hovedområder med hver sin internationale dimension: Politik, sociologi og økonomi. De faglige mål er uddybet i den gældende bekendtgørelse.

Pædagogisk/didaktiske principper:

Det 21. århundredes kompetencer:

I samfundsfag arbejdes der ud fra flere af elementerne i det 21. århundredes kompetencer. Der er i det daglige arbejde i faget fokus på kollaboration og dialog. Derudover gives der både mundtlig og skriftlig feedback, med fokus på feed-forward. Undervejs i undervisningen arbejdes der med delelementer hvor der er ekstra fokus på henholdsvis videnskonstruktion, kommunikation, samt problemløsning. Som en del af faget undervises der i den teknologiske udvikling og dens indflydelse på mennesker og samfund. I det afsluttende projekt arbejdes der i vid udstrækning med de forskellige elementer i det 21. århundredes kompetencer.

Bæredygtighed

I samfundsfag arbejdes der med bæredygtighed ud fra forskellige perspektiver. I forhold til hovedområdet sociologi arbejdes der med social bæredygtighed igennem et fokus på socialiseringsprocesser, køn og integration. Under hovedområder politik og økonomi er der et fokus på politiske og samfundsøkonomiske mål, hvor et internationalt perspektiv er inkluderet.

Sproglig opmærksomhed

Der er i faget fokus på at tilegne sig fagets fagsprog. Det indbefatter kendskab til, forståelse af, samt anvendelse af fagsproget. For at kunne tilegne sig fagsproget arbejdes der med begrebsafklaring og brug af fagbegreberne i forhold til redegørelse og analyse.

Digital handlekompetence

Faget bidrager til at styrke elevernes udvikling af digital handlekompetence gennem et fokus på den teknologiske udvikling og dens indflydelse på hvordan vi organiserer os som samfund og i fællesskaber. Desuden arbejdes der i faget med brug af forskellige digitale værktøjer i forhold til forståelse af fagets indhold og udarbejdelse af viden.

Se desuden bekendtgørelsen for en uddybning af den didaktiske progression i det faglige indhold.

Evaluering og bedømmelse

Eleven dokumenterer sit arbejde med faget via et projekt, hvor eleven eller lærlingen inddrager alle tre hovedområder i faget. Underviseren formulerer problemstillinger i samarbejde med eleven. Eleven udvælger en problemstilling som er styrende for projektet.

Når eleven har afsluttet undervisningen, afgives en standpunktskarakter, der udtrykker elevens aktuelle standpunkt. Eleven bedømmes i forhold til fagets mål, og karakteren gives på baggrund af elevens dokumentation og øvrige præstationer og munder ud i en samlet vurdering af elevens kompetencer i faget.

Hvis faget udtrækkes til prøve, anvendes prøveform b